

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103 Telephone: 431-6344
Lietuvos Laisvės Kovos Metai
LIII. Rugpiūtis — August 16, 1968 Nr. 87

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NIXONO GALIMUMAI

RESPUBLIKONŲ KANDIDATAS GALI GAUTI DAUGUMĄ
VAKARUOSE IR PIETUOSE

Vienas iš keistesnių įvykių paskutinėm dienom buvo respublikonų kandidato Richardo M. Nixono vizitas pas prezidentą Johnsoną. Normaliai priešingos partijos kandidatas neturėtų pasirodyti labai draugiškas esamam prezidentui, kurį prieš rinkimus turėtų galimai daugiau kritikuoti. Bet šiais keistais politiniais metais įvykiai ir sąvokos taip susimaišė, kad demokrato prezidento pasiūlymas į vieną iš svarbiausių rinkiminių temų -- Vietnamo klausimą -- yra artimesnės respublikonų kandidatui negu jo paties partijos kandidatams!

Senatoriai McCarthy ir McGovern, kurie pasiskelbė kandidatais į demokratų nominaciją

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

abu yra už pasitraukimą iš Vietnamo bet kuria kaina. Kitaip sakant, jų nuomone, prezidentas Johnsonas be jokio reikalo paaukojo tūkstančius jaunų amerikiečių gyvybių ir bilijonus dolerių. Tiesa, nominaciją gaus ne jie, bet greičiausiai viceprezidentas H.H. Humphrey, bet ir tas visuomenės nuotauris verčiamas tolinasi nuo dabartinės administracijos politikos Vietnamo byloje.

Tos nuotaukos verčia ir Nixoną pasisakyti už galimai greitesnę karo pabaigą ir to siekti ne didesniu kariniu spaudimu, bet tikiniu ir diplomatinu, kas žinia, dar nereikia, kad to paties

nebūtų siekusi dabartinė administracija. Tai viskas leidžia respublikonams pulti dabartinės administracijos politiką įklampinusią į Vietnamo balą tačiau nepasidilant jokio kito recepto, kaip derėtis 'pasiremiant savo stiprybe'. ("My point is -- sakė Nixonas -- that only by strong position can you bring your enemy to negotiate"). Kas reikėtų, kad derybom nesisekiant reiktų padidinti karinį spaudimą ir priešas tik tada sutiks nusileisti, jei žinos, kad kitu atveju jam gali būti blogiau. Nelaimė tačiau tame, kad Hanojus iš nuotaukų Amerikoje sprendžia, jog blogiausia jis jau yra pergyvenęs, tačiau tai labai sunku išaiškinti rinkikų masėm.

Dėl viso to Vietnamo tema nebus pats stipriausias koziris Nixono priešrinkiminiam lošime. Didesnio pasisekimo turės jo kalbos apie 'law and order'. Dėl to, kad įvairiausių nusikaltimų skaičius gerokai pašoko ir praktiškai baido visus JAV gyventojus, kurie visai nesijaučia dėl to kalti, kaip jiems tai bando įkalbėti visokie 'liberališki' aiškintojai. Pagaliau trečia rinkiminė tema bus federalinės valdžios funkcijų didžiulis išsiplėtimas, kuris skatina infliaciją, tačiau neduoda kitų apčiuopiamų rezultatų.

Kad laimėjus, Nixonas turėtų gauti 9 valstijų su dideliais miestais elektorius, būtent, Kalifornijos (40), Floridos -- 14, Illinois (26), Marylando (10), Michigano (21), Ohio (26), Pensilvanijos (29), Texaso (25), Wisconsin (12). Tos valstijos duotų jam 203 balsus. Laimėjimui jam reikia 270 balsų. Trūksta mus balsus jis galėtų gauti iš Aliaskos, Arizonos, Kansas, Kentucky, Montanos, Nebras-

Respublikonų konvencijos metu Eden Roc viešbutyje įvyko tautybių pagerbimas, į kurį atsilankė žymesnieji respublikonų veikėjai. Nuotraukoje JAV kongreso atstovė Frances P. Bolton, iš Clevelando, tarp graikių, lietuvių ir kiniečių moterų.

AP nuotrauka

PAGERBTOS TAUTINĖS GRUPĖS

Respublikonų partijos konvencijos proga Eden Roc viešbutyje buvo pagerbtos tautybių grupės, savo organizuotomis bendruomenėmis prisideda prie šio tautybėmis mišraus krašto politinio ir kultūrinio gyvenimo, kartu besirūpindamos savo kultūrinio

vertybių puoselėjimu ir savo kraštų laisve.

500 žmonių dalyvavo "A Salute to America's Nationality Heritage" iškilmėse, jų tarpe gubernatoriai J. A. Volpe, Spiro T. Agnew, G. Romney, respublikonų pirmininkas Ray C. Bliss, Gladys O'Donnell, resp. moterų pirmininkė, kong. Francis P. Bolton.

Šalia visos eilės tautybių grupių ir sąjūdžių atstovų iškilų vaidmenį vaidino Clevelando Tautybių Sąjūdžio pirm. Ralph J. Perk. Iškilnių pirmininku buvo respublikonų tautybių skyriaus vedėjas John F. Burgess. Ceremonijų meistreria buvo kong. Ed. Derwinski iš Illinois.

Iškilnių metu buvo pagerbtos vėliavos, jas nešant Miami skautų grupė.

Kalbas pasakė gubernatoriai ir kiti dalyvavę dignitoriai, pabrėždami tautybių įnašą Amerikos gyvenimui ir pažangai.

Visi kalbėtojai savo suglaustai išreikštose mintyse iškėlė tuos Amerikos laisvės principus, kurių įgyvendinimo laukia ir visa eilė pavergtų kraštų, kurių piliečiai rado prieglaudą Amerikoje, į ją dėdami daug vilčių. Ypatingai gub. Romney savo kalboje akcentavo laisvės principų viasuotinumą ir jo įgyvendinimo reikalingumą. Gi kong. Francis P. Bolton pastebėjo, jog respublikonai neatsisaką susipratimo ir sugy-

venimo tiltų tarp atskirų tautų, bet "mes pripažįstame ir remiamės garbingumu dedant atvirai kortas ant stalo, liekant ištikimais savo kilmei ir principams".

Tautybių grupių ir spaudos atstovai turėjo progos arčiau susipažinti su eile aukštų ir atsakingų administracijos ir respublikonų vadovybėje asmenų, išreikšti jiems savo pageidavimus ir viltis.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

VAKARUOSE kai kurie intelektualai iš keisto taško žiūri į Vietnamo karą. Jie nenustoją ieškoję sprendimo Pietų Vietnamui, bet ne Šiaurės Vietnamui. Jie kalba apie laisvus rinkimus ir koalicinės vyriausybės sudarymą Pietų Vietname, bet nieko panašaus nesūdo Šiaurės Vietnamui.

Pietų vietnamiečiai, sako jie, turi gauti teisę išsirinkti komunistinę ar nekomunistinę vyriausybę. Ir tie "taikos balandžiai" laiko idealu Pietų Vietname sudaryti koalicinę vyriausybę, kurioje dalyvautų komunistinis elementas, būtent Išlaisvinimo Fronto, arba Vietkongo, atstovai. Bet nė vienas jų nekalba apie panašius rinkimus Šiaurės Vietname. Kodėl Šiaurės vietnamiečiai negali gauti irgi tokias pat teises laisvuose rinkimuose pasisakyti už HoChi-Minhą ar prieš jo komunistinę diktatūrą.

Tokie "taikos balandžiai", trokšdami greičiau baigti karą Vietname, kreipiasi ne į tuos, kurie jį pradėjo, bet į tuos, kurie ginasi nuo komunistų agresijos. Kai kurie jų net kalba, kad HoChi-Minh yra patriotas, nacionalistas, šiaurėje pravedęs socialinę revoliuciją, kuri turėtų būti išplėsta visam Vietnamui.

Aišku, Ho Chi-Minhas padarė revoliuciją, kaip Mao Kijijoje, arba Leninas Rusijoje. Ta revoliucija yra komunistinė, pagrįsta neapykanta ir mažumų diktatūra. Keturiolika milijonų Pietų vietnamiečių kategoriškai atmets tokią revoliuciją ir komunistai ištikine, kad normaliai jiems niekad nepavyks gyventojų sužavėti, tad dabar jie bombarduoja Saigoną, kasdien užmušinėdami daugiau civilių negu karių, tikėdamiesi tokiu būdu palaužti gyventojų pasipriešinimą.

Vakarų pasaulyje daug kur rengiamos manifestacijos už taiką Vietname. Vietoj paskubinus taiką, tai duoda priešingus rezultatus ir prailgina karą. Tos manifestacijos yra palankios agresoriui ir padrąsina komunistus tęsti savo akciją, o pas Pietų vietnamiečius sukelia abejones ir nusivylimą.

Jei Pietų vietnamiečiai ir jų sąjungininkai, ypač amerikiečiai, iš karto būtų perėję į priešpuolį, vietoj tik bandę sulaikyti agresorius, šis karas jau seniai būtų buvęs baigtas. Bet baisu pagalvoti, kai po tiek metų priešinimosi, dabar Pietų Vietnamui pakišant koalicinės vyriausybės spąstus, norima atiduoti komunistinei diktatūrai.

VIETNAME prie 17 paralelės susitiko iš Šiaurės ir Pietų taikos angelai.

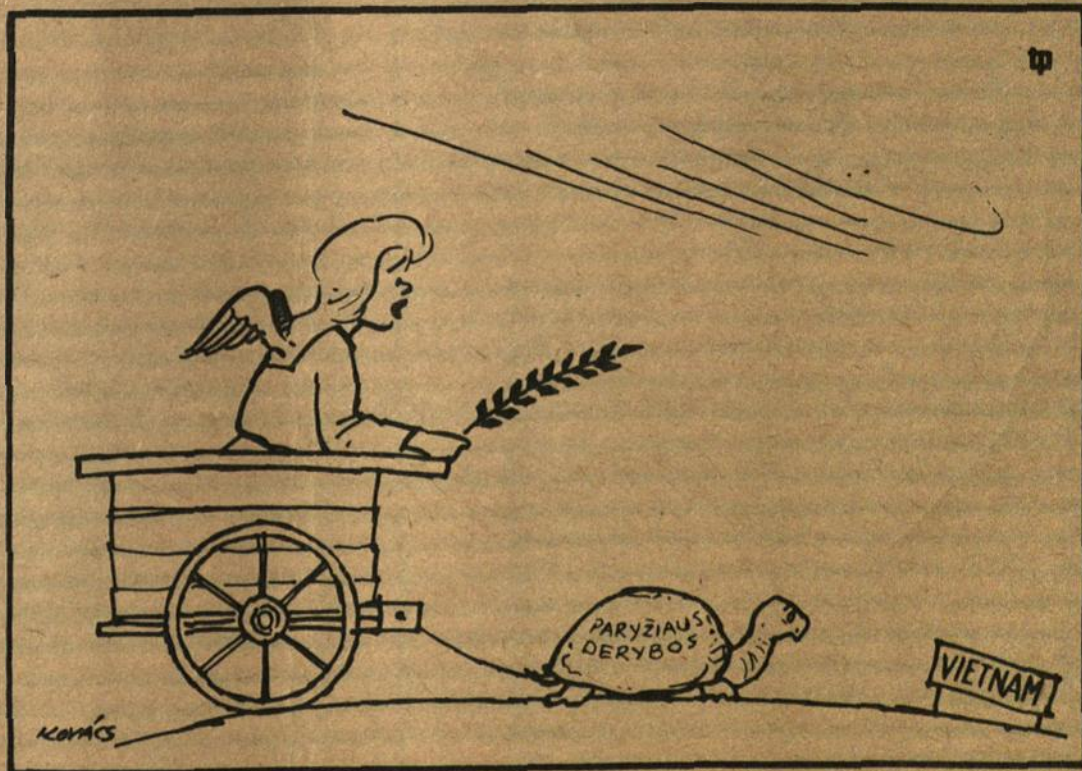
-- Skriskim kartu į Paryžių, -- siūlo Pietų Vietnamo angelas.

-- Ne, skrisk vieną. Man šiuo metu sunku pakilti, -- sako Šiaurės Vietnamo angelas.

-- Kodėl? Ar sergi?

-- Ne, bet komunistai po mano sparnais parišo kulkosvaidžius...

(vg)

Be žodžių...

IŠ VIŠO PASAULIO

• FBI AGENTAI ir New Jersey valstijos policija surado slaptą sprogstamųjų medžiagų sandėlį, kurį globojo tūlas A. DeCarolis. Tai esą anti Castro kubiečių partizanų ginklai ruošiantis atentatui prieš Kubos komunistų diktatorių.

• NORS JAV ir paskelbė "nesididimo" į Čekoslovakijos reikalus politiką, bet pasirodo, kad didžiausios įtampos metu JAV septintoji armija Vokietijoje buvo užlaikymuota, laikėsi parengties stovyje, atšaukiant karių atostogas ir pan.

• PRIEŠ KARĄ Vietname kovojąs komitetas tikisi susilaikyti 100.000 demonstrantų Chicagoje demokratų konvencijos metu.

Konvencijos vietovė, Amfiteatras, kur vyko lietuvių tautinių šokių šventė, paversta tvirtove, į kurią teiti bus galima tik leidus save patikrinti 3 kartus. Miesto policija yra viskam pasiruošusi. Nėgana to, ir negrai krauna maisto atsargas ir plastikines bonkas vandeniui.

• IR JAV PAPLITUSI mada dėvėti t.v. Nehru švarkus susilaukė ironiško tos mados išradėjo Ruperto Lycett Green paaiškinimo. Švarkai esą pagaminti visai ne pagal Nehru, o pagal Mao-Tse-Tungo pavyzdį. Tik radęs tai mada gerą rinką Amerikoje, jis negalėjęs iš karto skelbti tikrąjį originalo vardą...

• ANGLŲ LAIKRAŠTIS Manchester Guardian paskelbė eilę faktų, rodančių kokioje įtampoje vyko Prahos ir Kremliaus vyrų derybos Cerna miestelyje. Iš to laikraščio atidengimų atrodo, kad faktinai Dubčekas turėjęs paaukoti spaudos laisvės bylą, lygiai kaip eiti į eilę kitų kompromisų, kad išgelbėti, kas dar galima išgelbėti.

Gi Brežnevas turėjęs irgi nusileisti, nes sovietų ambasadoriaus Prahos žinios, kad "novevništai" derybų metu iškrėsią koki "šposą", provokaciją ar net "sukilimą" -- nepasitvirtino.

Lietuvių tautos kilmės beiėskant (7)

ŽUVUSI GINTARO EILUTĖ

Č. GEDGAUDAŠ

Koks gi išviso Genčiarikio palikimas? Ar tik tas vandalizmo žodis, kurį žino ir kartoja visas pasaulis? Ar dar tebeatmena kas Afrikojlietuvių karalių? Štai sausi faktai:

a) Mūsų kultūros įtaka nulėmė visą Arabų pasaulio vėlesnę raidą. Genčiarikis sustabdė katalikybės ekspansiją Afrikoje ir ją pavertė Arijų pasauliu. Moslemo tikyba yra grynusia Arijų tikybos kopija: jinai atmeta Trejybės dogmą, garbina tik vieną Visagali, toleruoja daugpatystę. Karys kritęs kovos lauke žengia tiesiu keliu į dangų.

b) Vanduočių-Berberų amalgamas sudarė elito branduolį vėlesniam Arabų Imperijos užkariavime. Jų laivynas liko viešpatuoti Viduržemio jūroje ligi 17 amž. Iki mūsų laikų, Rifo Berberai išlaikė karinės drąsos reputaciją. Mūsų Baronas - Varonas - Varys arabiškai tariamas Farys -- karžygis raiteilis.

c) Mūsų pro-tautės beiėskant, ir vėl atrandame profesiją. Bet jei Eisčiai buvo mūsų prekybos laivynu, tai Vanduočiai priešingai, yra karinė vandenų galia. Tai "marinų", - jūrų išlaipinamų šturmo dalinių ir vandens policijos mišinys. Jų pareiga apsaugoti prekybos vandens eismą ir keršyti piratams, surandant ir sunaikinant jų gyvenvietes. (Matome jog "policijos brutalumo" klyksmas gimė ne šiandien).

Genčiarikis, ruošdamas savo Kartagos laivyną tokiame eiliniame Vi-

duržemio jūros "pacifikacijos" žygiui (tai moderniškas to veiksmo apibūdinimas), užklaustas prieš ką ruošiamasi, trumpai atsako: "Prieš šalį kuri užrūstino Dievą" (Salvinus).

Vanduočiai išradopirmą ir, atrodo, vienintelę istorijoje jūros raitelių ginklą. Jie visur su savim imdavo į laivus ir žirgus. (Sid. Apolinaris).

d) Vanduočių jūros terminai prigijo visame pasaulyje: jų karvedys Vada-Mariolas, tai dabartinis (V)admirolas, jų Matelis Matelotis, žvalgas užsikoręs ant Matos stiebo (mast) tai pr. matelot, angl. mate, rusų matros. Žėgliai, būrės išžėgiamos ir sužėgiamos tarp stiebų, buvo perimtos lenkų žaigiel ir vokiečių segel lytim. Ispanų-Portugalų Caturamaran, Kauta - Marionė, greičiausia ir bus tas marių kovos laivas, kurį jie naudojo.

e) Atverskite "National Geographic Magazine" (Vol 133 Nr. 6 birž. 1968 m.) 863 puslapį, -- ten pamatysite 1.500 metų senumo įspūdingą gintaro eilutę, -- Genčiarikio palikimą.

Berberų tauta, "kurios kilmės nepajėgiama nustatyti", nieko bendro su arabais neturi. Tai kaukazių rasi, -- ilgos tiesios nosys, plonos lūpos, yra ir mėlynakių. Jie gyvena aukštai neprieinamam kalnyne, prie Oued Dades (Didis intakas), kuris teka į Dra (Undurą). Tenai jie vėl

surado gimto krašto sniegą, -- jis mums fiziologiniai reikalingas. Pats Oued, tai ne kas kita, kaip sutrumpėjusi Vand (ens) šaknis.

Amerikietis "atradėjas" V. Engelbert, nufotografavęs mūsų gintaro karolius, tos muziejinės retenybės reikšmės žinoma, nepramatė. Tačiau reporterio pastabumu jis pažymi, jog jie yra "a favorite of Berber women". Jis praneša taip pat didelį jų pamėgimą dainuoti, svetingumą, mandagumą ir kilnią išvaizdą. 865 p. matome ne tik karolius, bet ir iliustraciją to, ką buvome pranešę apie sidabro monetas, mūsų Sarmatiijoje neturėjusias pinigų vertės. Čia matome jas pergręžtas ir suvarstytas kekėmis aplink galvą puošiančią juostą.

Šita Berberų moters galvos aprangą reikia suliginti su mūsų Kuršių mergaitės panašia, iš maždaug 4-to amž. (M. Gimbutienė, The Balts, 127 p.). Berberų vardas taip ir liko tautai nuo laikų, kuomet įsiutę romiečiai juos "barbarais" koliodvo.

Taip atrandame savo tautos likutį vis dar užsispyrus savo bekomisniam nepriklausomybės siekime, sulietą su Kartagenų Trojėnų palikuonimis Berberais, pasitraukusius į paskutinę gamtos tvirtovę, Atlaso kalnyno viršūnes.

S. Daukanto minėta Kartagenų šventovė Rusnėje, taip neitikinčiai atrodanti iš pirmo žvilgsnio, igauna visai naują ir rimtą prasmę. Tai būtų mūsų brolių Vanduočių

Lietuvaitės vieši p. Slyvinu vasarvietėje Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. prie Lk. George ežero. Šį rudenį nuo rugsėjo 1 d. čia įvyks Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas ir stovykla. Vyr. Maželio nuotrauka

nuolatinė "atstovybė" pas Kuršius-Eisčius. Juk Kartaga buvo visos Afrikos didžiausias prekybos uostas. Jeikuomet atsirastų tos šventovės aukuro akmuo, kryžiuočių išvogtas ir pasiųstas Vatikanui, tai greičiausiai jo užrašuose išskaitytume Vanduočių palikimą.

Vanduočių sąjungininkų Galanų-Alanų ankstesnė sostinė, Rasos metraščiuose dažnai minima "Tmutarakan" Kubanės žiotyse, kurio vardo mįslės iki šiol nepajėgtas išspręsti, tai mūsų aiškinimu Tolmata Rikonė, tolimo (plaukiojimo) mateločių sostinė. Tokį kildinimą patvirtintų Venetų Dalmatijos pajūrys, jūreivių bazė, bei Prancūzijoje labai gausinga Matų bokštų eilė (apie 300) kurie tarnavo kaip stebėjimo postai beganant žirgus Šer vietėse ir saugant nuo netikėtų užpuolimų.

Galutinio išvado, su sumuojant Vanduočių epopėją, Genčiarikis priklauso tam retam asmenybių ratui, kaip Aleksandras, Kolumbas, Martynas Liuteris, kurie savo vienišu veiksmu ir nusistatymu pakeitė žmonių raidą. Dar daugiau jisai apjungia savyje tuos tris karvedžio, atradėjo, pranašo pradus.

Pastaba: Genčiarikio biografijai buvo, tarp kitko, naudota vertinga E. E. Gautier knyga "Genserio roi des Vandales" kuris irgi stengiasi Vanduočius "rehabilituoti".

MIRĖ TEATRALAS JUOZAS BLAŽIŪNAS

Liepos 30 d. Vilniuje paskelbtas pranešimas, kad mirė operos teatro ilgameitis darbuotojas, pastaruoju metu pensininkas Juozas Blažiūnas. J. Blažiūnas buvo pažįstamas teatrui artiems sluoksniams nuo pat Lietuvos valstybinio teatro įsikūrimo Kaune. Jis buvo teatro užkulisų tvarkos saugotojas ir užkulisų ryšininkas su "išoriniu pasauliu". Buvo taip sutapęs su teatro ir jo personalo gyvenimu, kad buvo laikomas lyg vienu iš neatsiejamųjų nuo Lietuvos teatro jo tradicijų simbolių. (E)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PATS LAIMĖSI IR KITIEMS PADĖSI!

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania vykdo dovanų bilietų platinimo vajų. Laimėtojams skiriama šios dovanos:

AUTOMOBILIS — 1968: SPALVOTA TELEVIZIJA, IR FILMAVIMO APARATAS.

Bilietų kaina: šeši bilietai knygėlėje už 5 dolerius, atskiro bilieto kaina — vienas doleris.

Dovanų traukimas įvyks 1968 m. lapkričio mėn. 17 d.

Kviečiame visus korporantus ir bičiulius ne tik patiems pirkti laimėjimų bilietus, bet ir platinti. Taip pat kviečiame visas organizacijas talkininkauti bilietų platinime ir sau užsidirbti nemažą sumą pinigų, nes korporacija organizacijoms, platinančioms laimėjimų bilietus duoda 40% nuo parduotos bilieto sumos. Tad visi prie laimėjimo!...

Bilietų gavimo reikalu prašome kreiptis į korporacijos išdininą — Bronių Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!!
UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
L. Mitkiewicz — WSPOMNIENIA KOWIENSKIE	\$7.50
(Buv. Lenkijos karo attachė prisiminimai iš Kauno 1938-39 m.).	
V. Volertas — SĄMOKSLAS — premijuotas romanas	\$3.50
A. Baronas — PAVASARIO LIETUS — romanas	\$2.50
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIU — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKĖMOS RASTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ — DOVANAS Į LIETUVĄ IR SOVIETŲ SĄJUNGĄ

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 250 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpiūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

PLB Seimas ir bendruomenė

PLB Seimo rengimo komitetas yra pramatęs šio stambaus masto lietuvių susirinkimui visą eilę pramogų, kurių išlaidoms padengti reikia ne tik gausaus dalyvavimo, bet ir gero kišenių patuštinimo. Šiandien pramogos kainuoja, dėl to niekas turbūt, neabejoja. Gal dėl tos priežasties, kaip ir kitiems didesnio pobūdžio parengimams ruošiantis, pasipila ilgi reklaminio pobūdžio straipsniai, nepailestamų šauklių ir ragintojų rašomi, kviečiantieji Seime gausiai dalyvauti, visur jame reikštis ir t.t. ir t.t. Kartais atrodo, kad Seimas sudarys visą mūsų bendruomenės gyvenimo ašį, kurią New Yorke pasukus, paskui jau viskas savaime gerai riedės.

Neabejojame tokių suvažiavimų reikšme ir įvairių pramogų reikalingumu, nes, anot nepailestamojo J. Janušaičio, "renkasi vyrai ateities žygiams planuoti". Kada planuojami "ateities žygiai", reikia ir poilsio, atvangos, reikia pramogų, reikia lietuviškojo pasižmonėjimo. Neabejojame taip pat, kad mūsų spaudoje besireiškia bendruomenės šaukliai suburs New Yorke skaitlingą masę lietuvių ne tik pasižmonėjimui, bet ir rimtesnių reikalų svarstymui. Gal J. Janušaitis, pasirinkęs labai jau karingą "ateities žygių" antraštę, sutiks, kad bendruomenės civiliniame gyvenime nereikalingi ypatingi "ateities žygiai", kiek rimtas ir civiliškas vyriškas kovų ant tikrosios žemės pastatymas. Gana jau to skrajojimo nuolat kartojamos ir garsinamos lietuvių chartos padangėmis, gana tų šūkių ir lozungų, gana ir nuolat cituojamų teoretikų išsireiškimų apie bendruomenės dangiškuosius migdolus.

Per eilę metų bendruomenės nariams buvo kalama į galvą ir įrodinėjama, kokia graži yra bendruomenės vizija. Tuo tarpu gyvenimas ėjo, o nestovėjo vietoje, ir, gaila pripažinti, kad daug kur ir daugelyje sričių bendruomenė, kaip organizuotas vienetas, liko stovint šalia gyvenimo kuriamų faktų ir reikalavimų.

Bendruomenė, kaip organizuotas vienetas, tik tada atsistos ant savų tvirtų kojų, kada atsisuks visu nuoširdumu į savuosius reikalus ir pažiūrės į tikrus gyvenimo reikalavimus.

Visi žinom, kad tai yra pats nedėkingiausias darbas. Visad maloniau veržtis jau į kitą daromą darbo sritį, visad maloniau susidaryti autoritetinę aureolę, bet ne kiek nemažesnio malonumo teikia suvažiavimo ar seimo atvangoje pasitenkinimas, pagrįstas atliktais konkrečiais darbais. Darbais ne vien pompastišnio ir populiarus pobūdžio, kiek tais, kurie tikrai bendruomenę jungia, liedina ir skatina dirbti darbščiąjį skruzdėlių metodu, o ne vien užantspaudavimu kitų žmonių atliekamų darbų.

Lietuvių bendruomenei išeivijoje reikia ne tik tinkamos visose srityse savivaldos, bet ir savitvardos aiškiuose ir nedviprasmiškuose tiksluose. Tai ypač svarbu politiniai subrendusios bendruomenės visumoje. Todėl bendruomenės siekius ir ateities perspektyvas nereiktų stengtis matuoti nei ryšių su Vliku ar su ALT mastu, nei bendruomenės oficialių atstovų skaičium Vlike ar kituose politiniuose organuose, kadangi tose organizacijose irgi dirba ne čigonų bendruomenės atstovai. Bendruomenė bus atsistojusi ant kojų tada, kada ji bus pajėgi paskelbti ne velkiančių mokyklų ir kitų švietimo institucijų bendrą skaičių, o skaičių tų mokyklų, kurios išlaikomos tikrai organizuotos bendruomenės pastangomis, ne vien vargšų tėvų komitetų dėka. Bendruomenė bus verta dėmesio, kai jos Kultūros Fondo lėšomis bus kuriamos mūsų kultūrinės vertybės ir skleidžiamos ne to fondo išdėtinio dėka, o pakankamai lėšų sunėmusios organizuotos bendruomenės. Bendruomenė bus verta tų 50% lėšų, sutartų dalintis su politiniais mūsų veiksniais, kada prie tų lėšų sukaupimo bus prisidėta ne vien tik pasidalinimui to, ką sukaupė prel. Balkūnas su adv. Ošlapu.

Grišime dar ne kartą prie tų ir kitų problemų. Viename straipsnyje jų neišnagrinėsi. Šį kartą į PLB Seimą žvelgiame, kaip į bendruomenės atstovų suvažiavimą ne vien tik išklausti to, kas per 5 metus padaryta, bet kas tų atstovų nuomone reikėtų padaryti. Seimas neturėtų būti tik buvusios valdybos pabaigtuvės ir to darbo apvainikavimas. Seimo atstovai turėtų turėti progos žvelgti į konkretnių darbų galimybes ateityje. (J.Č.)

Jiems Tilžė ir Seinai jau nebe lietuviškos žemės...

Rugpiūčio 3 dieną valdiniai laikraščiai Lietuvoje vėl kartojo senąją "nuobodulio pasaką", anot kurios ne rusų XI armija, o "komunistų partijos vadovaujami Lietuvos darbo žmonės" nuvertė išnaudotojišką santvarką ir "nutarė" savo likimą amžiams sujungti su didžiuoju Rytų kaimynu...

"Yra datos, kurių neužsės laiko dulkės", — rašė tą dieną TIESA.

Pirmoji data, nuo kurios TIESA stengiasi kaip nors nušluostyti laiko dulkės — tai 1918 metų gruodžio 16-toji. Tai diena, kada Kapsukas Vilniuje parašė atsisaukimą (vadino jį manifestu), kuriame įtikinėjo, kad jau "visa valdžia Lietuvoje pereina į darbininkų, bežemių ir mažžemių deputatų tarybų rankas".

Iš tikrųjų tą žiemą netiek valdžia, kiek visuotinis pakrikimas nemažoje Lietuvoje dalyje buvo įsigalėjęs tiek, kiek Lietuvos spėjo pasiekti tada dar gana skurdžiai atrode rusų bolševikų kariuomenės būriai, kurie įslinko į Lietuvą paskui pasitraukiančius vokiečius, Lietuvos kariuomenei dar nespėjus suorganizuoti. Pačiame Vilniuje Kapsuko valdžia išsilaikė tik 103 dienas. Po kito šimto su viršum dienų nebeliko nei raundonarmiečių, nei Kapsuko skelbtų "tarybų" ir visoj Lietuvoje. Apie 1918 metų gruodžio 16 dieną ir tada Lietuvoje maža kas tebuvo girdėjęs, o iš Lietuvos vejant rusų sukeltos dulkės jau tada pakankamai storai apklojo tą datą, apklojo tiek, kad daugiau kaip du dešimtmečius niekas Lietuvoje neišnėmė, kuo ji buvo pasižymėjusi. Tik naujoms rusų armijoms Lietuvą užplūdus, kompartijos istorikai ėmė stengtis tas dulkės šluostyti. Bet, nors ir atkasa tą datą iš užmaršties, nepajėgia parodyti Lietuvos žmonėms jokio jos žvilgėjimo: kokia buvo ta diena Lietuvoje nereikšminga prieš penkiasdešimt metų, tokia nereikšminga ji atrodo ir dabar.

Tuo pačiu metu bolševikai stengiasi Lietuvoje kitą 16-tą 1968 metų dieną, būtent, Vasario 16-tąją, ne tik dulkėmis apkloti, bet iš viso iš lietuvių atminties ištrinti. Ši, tačiau, pasirodo daug sunkiau pasiduoda. Kaip tik šiemet iš Lietuvos atvykusieji pasakoja faktų, kad ne gruodžio, o vasario 16-tąją Lietuvoje net jaunimas gyvai mini, ir gerai žino jos reikšmę. Pavyzdžiui: "O dabar pakelkim tostą už Vasario 16-tą!" — taria vienas iš pasisvečiuoti susirinkusių jaunuolių, kurių daugiau kaip pusė — komjaunuoliai. Kitas, pirmą kartą patekęs į tą būrį, instinkty-

viai kelia pirštą prie lūpų, duodamas ženklą, kad nutylėti, nesgi pavojinga tokį dalyką minėti. Bet jį kiti greit nuramina: — "Nesijaudink, čia mes visi savi".

Arba jauna naujavedžių, tiesa, jau dvejetainio vaikų spėjusi susilaukti pora: "Pamanykit, vakar turėjome dvi gubą šventę: vasario 16-tą ir gavom buto pasiskyrimo raštą!"

Kitos dvi datos, nuo kurių TIESA dulkės šluosto, yra 1940 metų liepos 21 ir rugpiūčio 3. Tai dienos, kada "Liaudies Seimas" paskelbė, kad Lietuva nebe Lietuva, o tik "LTSR", ir kai ta "LTSR" buvusi "primta į Tarybų socialistinių respublikų sudėtį".

Vyresniajai Lietuvos gyventojų pusei tų dienų, iš tikrųjų, nė priminti nereikia, nes jų pasekmės juos diena iš dienos persekioja jau 28 metai. Iš tikrųjų ne dulkės, o stambus šešėlis laiko apklojęs tas dienas. Tai dar vienos tų pačių metų dienos šešėlis — dienos, kurią TIESA rečiausiai teprimena, arba priminusi — stengiasi kitu vardu vadinti ir kita spalva nudažyti. Tai 1940 metų birželio 15-toji, kada rusų tankai įriedė į Lietuvą — tie tikrieji "sprendėjai", kurie nulėmė, kas turėjo būti padaryta ir liepos 21, ir rugpiūčio 3 dieną. Tos dienos jokiomis dulkėmis, jokiomis miglomis kompartijos istorikai nepajėgia paslėpti nuo Lietuvos žmonių.

Sunkus tenka TIESAI uždavinys, kai imasi nublizginti Lietuvos padėtį lietuvių akyse: net vidutinio ilgumo rašinyje susipainioja prieštaravimuose. Štai pora akivaizdžiausių susipainiojimų:

"Savo teritoriją respublika apjungia visas lietuviškas žemes"... Atseit, nei Tilžė, nei Donelaičio Tolminkiemis "lietuviškai" TIESAI jau nebe lietuviškos žemės. Ašmena, Svyriai, Vidžiai — irgi "nebe lietuviškos žemės", nors pats Leninas 1920 metais tuos kraštus buvo Lietuvai pripažinęs. Neigi Punkskas, nei Seinai... Tuos dalykus mato net ir dabartiniai vidurinių mokyklų moksleiviai Lietuvoje. Ir turi pagrindo bent tarp savęs prisiurti, kad TIESOJ kyšo netiesa. "Respublika" — vis tiek dar neapėmė visų lietuviškų žemių. Galėjo apimti, bet kažkas neleido.

Arba:

"Didžiulis dėmesys nacionaliniams interesams ir lūkesčiams padėjo išrauti su šaknimis išankstinius nacionalistinius neigiamus nusistatymus. Įveikęs visus sunkumus, socializmas laimėjo didelę pergalę..."

Ir čia pat, "išrovus su šaknimis" ir įveikus v i -

s u s sunkumus, tenka viską lyg ir vėl pradėti iš pradžių, nes, esą: "seno liekanos yra gajos. Skiepijant kilnius tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo jausmus darbo žmonėms, mūsų laukia didelis ir atsakingas darbas"...

Pagaliau: "Mūsų respublikos žmonių kopimas į laimės kalną prasidėjo istorinių 1940 metų rugpiūčio 3-ją, kai ji kartu su broliškais tarybinėmis tautomis ėmė statyti komunizmą — visos žmonijos didžiausią troškimą"...

Tokią "poeziją" TIESA piršo Lietuvos žmonėms kaip tik tuo metu, kai Čekoslovakijoje net komunistai dėjo desperatiškas pastangas nuo tokios "laimės" bent iš dalies nusikratyti...

Nepasitenkinęs rugpiūčio 3-sios dienos (Lietuvos įjungimo į rusų bolševikinę valstybę dienos) išgyrimu TIESOS vedamajame straipsnyje, redaktorius G. Zimanas ryžosi dar ir nuo savęs pridėti virtinę įtikinėjimų, kokia ta diena buvusi puiki ir laiminga. Palygino tą dieną net su liepos 14 dieną Prancūzijoje: "Šiandien liepos 14 yra šventė visiems prancūzams, bet buvo laikas, kada šią datą — monarchijos nuvertimo datą

Prancūzijoje — pripažino ir vertino tikrai tautos dalis". Ateisiąs laikas, kad ir Lietuvoje visi panašiai įvertinsią rugpiūčio 3-čiąją...

Prancūzijoje liepos 14 dieną jau niekas neįrodinėja, kad tą dieną prasidėjo "kopimas į laimės kalną". Prancūzija nušlavė ne tik Bastiliją, bet ir Maratą, ir Robespjerą. Prancūzija ir monarchiją net du kartus buvo susigražinusi, bet teroro, panašaus, kokį "rugpiūčio 3" ir kitos panašios dienos Lietuvai atnešė, prancūzai nebeįsileido, neskaitant neseniai užplūdusio svetimojo. Prancūzija ir dabar ką tik neseniai atstūmė nuo savęs komunistų kėslus. Lietuva tebelaukia galimybės ir progos nušluoti nuo savęs Zimanui brangiųjų dienų atneštas "linksmybes".

Kadangi Zimanas ir kiti Lietuvoje dar neįrodinėja neva palaimingą "rugpiūčio 3-sios" reikšmę, tai tas reiškia, kad ne tik, anot jo, "už mūsų šalies ribų", bet ir pačioje Lietuvoje tebėra kitaip apie tą dalyką manančių. G. Zimanas, pagaliau, pats pripažįsta, kad "draugystė" susiduria su priešybėmis, kad, esą, "priešai džiaugiasi, matydami tokias priešybes, bet jie nemato, kad partija neleidžia toms priešybėms keroti"...

Šiame prisipažinime yra tik vienas netikslumas. Kad komunistų partija veikia prievartos priemonėmis, tą mato visi. (ELTA)

NAIKINAMI VIETOVARDŽIAI

"Keičiasi Lietuvos kaimo vaizdas. Nyksta vienkiamiai, keičiasi kaimų ribos. Kartų nyksta ir senieji vietovių vardai. Kolūkiai įgaivo visai naujus vardus. Jaunoji karta kartais nė neatsimena savo apylinkėje buvusių kaimų senųjų pavadinimų. Dažnas dabar sako: — Gyvenu Janonyje, trečioje brigadoje. Keliauju į Čiapajevą, pirmą brigadą. Buvau "Paryžiaus komunos" antroje brigadoje"...

Taip rašo susirūpinęs lietuvis VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTYJE (rugs. 1) apie Lietuvos naują meninimą, pradėtą ir vykstantį žemės kolektyvizacijos proga.

Tie nauji vietovių pavadinimai ne tik painioja žmones. Tai esanti tik viena medalio pusė. Sako:

"Antra pusė kur kas svarbesnė. Ji liečia mūsų kaimo geografiją, jo istoriją, kalbą, kultūrinę tradiciją. Juk daugelio kaimų pavadinimai yra vienaip ar kitaip susiję su istorija, su žymių mūsų žmonių gyvenimu. Pavyzdžiui, visi žino kalbininką Joną Jablonskį. Visi žino, kad Rygiškių Jonas savo vaikystę ir jaunystės metus praleido Rygiškių kaime, Griškabūdžio valsčiuje, kad Pranas Vaičaitis gimė ir augo Santakų kaime, Sintautų valsčiuje. Deja, šiandien šių kaimų pavadinimai nyksta. Rygiškių

kaimą težino vyresniosios kartos žmonės. Dabar čia Griškabūdžio kolūkio antroji brigada."

Autorius siūlo bent brigadas vadinti ne numeriais, o senaisiais vietinių kaimų vardais. Kritikuoja ir kolchozų pavadinimus. Kaimų vardus, esą, reiktų saugoti panašiai, kaip saugomi istoriniai paminklai. Siūlo naudotis lietuvių kalbos ir istorijos mokytojų pagalba.

Tas siūlymas, tačiau, nelengvai suderinamas su komunistų partijos "linija", kuri, kad ir viešai to nepripažindama, stengiasi išdildyti bent iš jaunosios kartos sąmonės viską, kas yra susiję su Lietuvos praeitimi. Mokyklose beveik nedėstoma Lietuvos istorija (vos kelios pamokos įjungtos į Sovietų Sąjungos, tiksliau — Rusijos, istorijos kursą). Ir Lietuvos geografijai skiriamas tik menkas kampelis Rusijos geografinės kurse. Tad ir Lietuvos vietovardžių dildymas yra rusiškos komunistų partijos (ir jai paklusnių Lietuvoje politiką vykdančių komunistų) nusistatymų įgyvendinimas. O Maskvos PRAVDA šiomis dienomis kaip tik pagrąsė jokių būdu nesugundyti Čekoslovakijos pavyzdžiu ir nekeiti sumanymų, nukrypstančių nuo partijos viršūnės nusistatytos linijos. (ELTA)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)5^{1/4}%Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)**MUTUAL Federal SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (49)**BRONYS RAILA****PAMATINIO AKMENS ILGESYS**

Tie mūsų "kremlinologistai", o ypač lietuviškos "sovietologijos" mėgėjai, kurie kartais sekam okupuotos, aneksuotos ir šitaip determinuotos Lietuvos gyvenimo raidą, bent paskaitydami pavartydami jos spaudą, be abejo, atskirai atidėjome 1968 m. komjaunimo žurnalo "Jaunimo Gretų" 3 numerį dėl vieno jo gana neeilinio straipsnio apie "atsigrįžimą atgal". Jį trumpai jau minėjo Elta ryšium su lietuvių kultūros paminklų naikinimo incidentais Lietuvoje, o naujasis "atviro žodžio mėnraštis", - žemiški "Akiračiai" ir taip pat dangiški "Laiškai Lietuviams" šio reportažo vietas plačiau persispausdino, kaip jauno sovietinio lietuvių minties dokumentą, be komentarų.

Man taip pat stigtų laiko ir vietos daugkomentuoti. Norėčiau šį sovietinę ir aukštąją mokyklą išėjusio lietuvių žurnalisto, kaip atrodo, labai nuosirdų pasisakymą tik ryškiau įrėminti į mūsų bendrosios temos plotmę. Jis bent man daug padeda dabartinei Lietuvos tikrovei teisingiau suprasti.

"Tai atsitiko vienos turistinės kelionės metu čekų žemėje", - tarp kitko rašo kolega iš anapus. "Mūsų gidas buvo labai simpatiškas vaikinai. Jis su didžiausiu užsidegimu pasakojo apie savo šalies karalius ir kunigaikščius, apie žmones sudegintus ant laužo ir stačiusius neįveikiamas pilies. Jis meistriškai sugebėjo surasti kažkokius lietuvių ir jų šalies ryšius, kad mes, susižavėję vaikinai žinomis, klausėmės jo kalbų. Paklausė apie lietuvių kunigaikštį. O mes visi tylėjome. Buvome jauni, bet buvome mokyti, turėjome iš istorijos penketus, o tylėjome. Buvo didelė ir baisi gėda..."

Gėda "garbėtroškų" nežinant

Kodėl buvo tokia gėda?

Jaunas čekas smulkiai žinojo savo šalies istoriją ir gerbė savo protėvius. O jauni mokyti LTSR lietuviai su penketukais iš istorijos - nieko gero apie savo valstybės praeitį nežinojo ir buvo auklėjami jos negerbti. Lietuvą užslėgęs tironas, tariant L. Surmeliano žodžiais, jau buvo įpusėjęs mūsų "sielų skerdynės" užmojų, naikindamas tautos praeities atmintį. Čekoslovakijos laisvesnė liaudies respublika galėjo to neleisti, taip nedarė - ir todėl išsiaugino savo dabarčiai Aleksandrą Dubčeką, kitonišką nei maskolinį komunistą su milijonais šalininkų.

Taip, lietuviai ir čekai praeityje turėjo idomių politinių santykių, kaip ir dar neseniai nepriklausomybės laikais mums vertingų kultūrinių ryšių. Anas Prahos vaikinai mūsų turistams be abejo "su užsidegimu" pasakojo apie šaunius husitų laikus, kuomet čekai, pasibodėję Romos popiežių ir germanų imperatoriaus globa, kreipėsi į Jogailą ir Vytautą, siūlydami lietuviui užimti Čekijos karaliaus sostą. Jogaila atsakė, bet Vytautas, turėdamas savų sumetimų, sutiko pabūti karaliumi ir savo vietininku nusiuntė į Prahą kunigaikštį Žygimantą Kaributaitį, vyrą narsų ir pasižymėjusį karu vadą, gudrų, lankstų ir truputį suktą žmogų, čekų palankiai sutiktą ir priimtą karaliumi, nors galiausiai jo idomi afera, politinėms aplinkybėms keičiantis, pasibaigė niekais.

Bet sovietinis jaunas ir mokyta lietuvis apie tai nebuvo nė girdėjęs. Tačiau iš tos kelionės jis namo parsivežė ten skaudžiai pajustą "didelę ir baisią gėdą". Ir čia pat, drąsiai tėkšdamas apkaltinimą visai surusinto sovietinio Lietuvos švietimo sistemai, savo buvusiems istorijos mokytojams ir netiesiogiai jos vadovėlių rašytojams, kaip Žiugždai ar Jurginiui, "Jaunimo Gretų" bendradarbis toliau rašo: -

"Ir negaliu dabar ramiai kalbėti. Ir su pasibaisėjimu žiūriu į patį didžiausią pažymį diplome - atseit, istoriją išmanau! Bet man pinasi kunigaikščių vardai, aš nežinau, kaip klajojo senos lietuvių gentys, aš nežinau, kokius jie turėjo dievus ir kaip jiems meldėsi. Aš labai mažai žinau, kokias senovėje dainuodavo dainas, aš tik girdėjau iš šalies (o mane mokė užuominom), aš nežinau, ar turėjo bent lašelį žmoniškumo ar vien tik garbėtroškos (anot mokytojų) buvo tie barzdoti lietuvių kunigaikščiai..."

"Bet pagaliau šalin tuos kunigaikščius ir stambukus! Man jų per daug ir nereikia", - pasiteisina ir ramina moderniškai sovietiška.

"Aš noriu žinoti!"

O tuomet daugiau negu gabiai, su reto nuosirdumo virpančia patetika jis išdėsto, kas svarbiausia: -

"Šiaip, rodos, nebuvo iš blogųjų moksleivių ir studentų, aš ieškau savo atminty senosios lietuvių kultūros pėdsakų. To pamatinio akmenio, nuo kurio atsispirčiau ir galėčiau pasakyti: "Štai aš sugebu savitai jausti ir priimti viską, ką man pateikia gyvenimas". Negaliu taip pasakyti. Gal ir gerai, kad neturiu to mano kraštui būdingo reiškinių ir daiktų pajautimo. O gal ir negerai. Bet aš jaučiu tikrą gėdą, jog nežinau, kas guli šimtmečiais mindytoje ir sumindytoje žemėje po mano kojomis. Juk aš čia gimiau. Ir laukai, ir daubos, ir Nemunas, ir Marios mane augino. O kas prie tų Marių buvo seniau? Aš noriu žinoti. Ir nenoriu vėl rausti prieš žmogų, kuris to manęs paklaus. Juk viską po truputį, po grūdėlį surinkdami, kas išbarstyta prieš mus

buvusių kartų - mes audžiame savo kultūros audinį. Iš tikrųjų, ant pliko akmenio nieko neauga".

Ir toliau vėl: - "...Mačiau kraštotyrininkų parodą. Ir kaip susimąstę vaikai stovėjo prie senų pilių ir pilkapių nuotraukų ir patyliukais ilgai skaitė keistus, bet kažkuo sielą žavinčius senovinius pavdavimus. Reikia jau mokyti jaunos ne tik neigti, bet ir ieškoti gero kultūroje, kuri truko ilgus šimtmečius ir lokenom apsigaubusį barzdočių išmokė stebuklingai dailininko teptuku nupiešti (M.K. Čiurlionio) "Ramybę", pagaminti bene tiksliausias pasaulyje stakles ir visiems Žemės mokslininkams paskelbti naujas tiesas tikimybių teorijoje..."

Pagaliau, kita paveikslo pusė: - "...O eina vaikinai per kapines ir iš neturėjimo ką veikti daug senus, kelis šimtmečius išgulėjusius antkapius. Kai norėjau jį sugėdinti, vaikinai atsmakė ant pakaušio kepurę, paleido paskutinį akmenį į marmurinį užrašą ir pažiūrėjo į mane kaip į beprotį.

- Tai kuriems velniams jie čia kiūkso, žolėmis apaugę! Kas į juos čia žiūri! Ir kelmams reikia!

Kelmams nereikia. Mums -- reikia. Mes esame žmonės".

Ar labai daug tokių balsų girdėsim iš tos pačios lietuvių jaunosios generacijos Amerikoje, Kanoje, Brazilijoje? Čiurlioniškos "Ramybės" dėlei gal geriau neklausti.

"Kultūra" su Bureninu iš Saratovo

Galiosiai "Jaunimo Gretų" bendradarbis, aišku, pats neseniai buvęs komjaunuoliu, su tuo pačiu rimtu susirūpinimu ir ironijos atšėšėliais pasakoja savo "apmąstymus apie socialistinę kultūrą" su Užpelkių komjaunimo komiteto sekretoriumi.

Visokių nuotykių pasitaiko, pvz. kaip netoli M. Jankaus Rambynų kalno buvo nugriautas evangelikų bažnyčios bokštas, nes buvo užsimanyta ten įruošti kultūros namus be bokšto. Arba kaip atkakliai žalojamas natūralus Minijos kaimo vietovės gamtinis grožis. Arba kaip buvo lig žemės nugriautas Lumpėnų senas vėjinis malūnas, kuriame vietos mokytojas norėjęs įrengti svarbios reikšmės muziejėlį, bet niekaip negalėjęs įtikinti sovchozo direktoriaus. Deja, žurnalistas skundžiasi neturėjęs progos pats pasikalbėti su tuo antikultūrininku, nes direktorius tuo laiku buvo išvykęs Vilniun... pasiimti apdovanojimą už savo gerą veiklą.

Reportažas baigiamas dar vienu, gal irgi nuosirdžiu, o gal būtinai reikalingu pasikalbėjimu su "Saratovo krašte užaugusiu ir išauklėtu" Nikolajum Bureninu, kuris Vilkiškiuose "pasišovė įrengti naują seklyčią ir svetainę". Kaip jis atsirado, ko jam čia reikia - seklyčias įrenginėti? Bet jis vaizduojamas ne tik kaip labai kultūringas seklyčių prižiūrėtojas ir daug geriau už čiabuvių išauklėtas tipas, bet beveik jau ir "sulietuvėjęs". Mat, kai kitame kaimo gale vaikinai tą vakarą užtraukė seną lietuvišką dainą, Bureninas pasiklausė ir rūšiu veidu nusišypsojęs tarė:

- Gerai mūsiškiai dainuoja...

Rambynų likimas

Rusui kolonistui, kuris iš Saratovo atsibastė net ligi Rambynų, patinka "mūsiškiai". Tik iš reportažo taip ir lieka neaišku, ar dėl to, kad jis pats sau vaidina lietuvi, ar greičiau, kad jaučiasi turįs teisę visus čiabuvius vadinti "mūsiškiais", nes jie dabar priklauso "plačiajai tėvynei".

Žodžiu, tai begalinio subtilumo ir įmantrumo išbalansuotas reportažas, kuriame it veidrodyje savo stambmenom ir detalėm atsispindi dabartinio Lietuvos gyvenimo vaizdas.

Pakeista demografinė ir socialinė sovietinės Lietuvos visuomenės struktūra, vyresniųjų kartų nykimo ir spyrimosi konvulsijos Putino kūrybos ir gyvenimo brėžinyje, jaunesniųjų kartų gilūs susimąstymai, gėdos ir ilgesiai, savito ir tvirto "pamatinio akmenio" ieškojimai, čia pat rūstoku veidu stovinčio "labai kultūringo" ir neišvengiamo draugo Burenino akis, - štai dabartinė Lietuva.

Tai margas, priešingybėm raizgytas, plėšomas ir adomas audinys, kur dialogui su kraštu, bendravimui su tėvyne ir tauta, ne tik kultūriniais, bet ir žmogiškiems ryšiams tarp kraujo brolių apspręsti visiškai nebeužtenka formalistinės juridinės rabinerijos, nei filosofuojančios metafizikos skiedinio, nei prie užuovėjos stalo avansu surašytų katekizmų.

Nes čia prasideda ir ošia tikrasis gyvenimas...

**RUGSĖJO 28 D. CLEVELANDE
DIRVOS JAUNŲJŲ
DAINININKŲ KONCERTAS**

Rašytojas Albinas Valentinas su Dirvos bendradarbiu Jurgiu Janušaitiu paskutinį kartą viešint "Gintaro" karalijoje...

V.A. Račkausko nuotrauka

VASAROS BE ALBINO VALENTINO

Jurgis Janušaitis

-- Nepalik manęs, bičiuli. Sekančią vasarą keliausime į "Gintaro" karaliją drauge. Būtinai drauge! Ir tik pas tos karalijos malonius šeiminkus Viktoriją ir Algį Karaičius. Meni, kai aną vasarą sėdėjome ant nupiautų medžių kelmų prie rašomosios ir, žvelgdami į ežero platybes, į gyvenimą leidome pirmąją "Ešerio Uodegą", tos vasarvietės "dūšių" oficiozų. Kiek ten tada buvo džiaugsmo ir gražaus, gražaus gyvenimo... Kaip savosios žemelės Palangoje... Ir saulėleidis toks pat, menas. Tad šią vasarą, Jurgi, vėl drauge brisime smėlėtais Michigano krantais ir sukirpsime "Ešerio Uodegą", aleriebią... linksmai nusiteikę, su didele viltimi sulaukti atskubančios vasaros, kartą kalbėjo rašytojas, humoristas ir malonus vyras Albinas Valentinas.

Atėjo vasara. "Gintaro" karalijon, kaip jis sakdavo, sugrįžo gyvenimas ir džiaugsmas. Deja... nebesugrįžo Albinas Valentinas. Jo lūkesčius ir viltis pakeitė kelionė į amžinąją karaliją...

Sėdėdamas "Gintaro" karalijos aukštoje krantinėje ir žvelgdamas į Michigano ežero ramų bangavimą, sugrįžtu į anas vasaras, drauge čia praleistas su Albinu. Girdžiu ir jo paskutinius žodžius "Nepalik manęs, bičiuli... Keliausime drauge..."

Rodos ir šandien matau Albiną lėtu žingsniu slenkantį per vasarvietės kiemą, besileidžiantį laiptais žemyn ir ramiai, ramiai betūnantį smėlio kalvelėje ir ramiu žvilgsniu žvelgiantį į ežero tolius.

O kai saulės spindulių žaisme susitikdavome ir iš lėto gurkšnodavome atgaivos šaltinėlio vandėnėlį, Albinas imdavo juokauti, neretai atversdamas ir savo Pekliškosios knygos lapus.

Kartais mėgo vienuką, tačiau visada buvo mielas vasarotojų tarpe ar pokalbiuose. Įvykius ir vasarviečių gyvenimą stebėjo iš tolo, bet su žurnalisto įžvalumu ir bematant jis jau pasakodavo aplinką, ją leisdamas per humoristų prizmę.

-- Žiūrėk, mūsų laivynas atplaukia. Ar tik nebus invazija į šią šaunią karaliją. Šaulių divizijos laivynas. O, ana,

kapitonai iki juosmens brenda šalia laivo. Laivo įgula, atrodo, tai tikri kariaunos. Tokius įvykius, Jurgi, būtinai turi me atžymėti "Ešerio Uodegoje". Juk tai istorinis... -- tada kalbėjo Albinas stebėdamas laivą užplaukusį ant sėklumos.

-- Būtinai mums reikia "oficiozo". Išleiskime. Juk čia tiek daug įvykių skuba, o jų neatžymėti būtų nusikaltimas -- vieną pavakari aiškino Albinas savo planus.

Oficiozui vardą parinkome "Ešerio Uodega". Kai saulutė ritosi vakarų link ir nuo ežero atskubėjo vakaras, mudu buvome jau išleidę šio laikraščio pirmąjį Nr. Tą vakarą suliepsnojo pa-ezerėje laužas ir Albinas buvo vienas iš pirmųjų laužo programos dalyvių, dar išleidęs ir vienuoliką pekliskųjų prisakymų, kurie ir šandien "Gintaro" vasarvietėje tebėra išskambinti lentoje ir visų skaitomi.

Kai nuošaliau susimesdavome, Albinas sugrįždavo į savo gyvenimą praeitį. Prisimindavo gimtąją miestelį Skuodą, kuriame praleido vaikystę ir gimnazisto dienas. Nukildavome į Vyt. Didž. universitetą, kuriame Albinas studijavo istoriją ir literatūrą. Bet visos kalbos sukdavosi apie niekad jo rankose nerūdyjančią plunksną.

Atrodo, kad jo širdin įaugo meilė lietuviškam žodžiui ir gimtajai žemelei. Jos vargams ir džiaugsmams išsakyti jis ir ėmėsi plunksnos, kuri iškalbingai kalbėjo visuose nepriklausomos Lietuvos, tremties ir laisvojo pasaulio laikraščių puslapiuose.

Jo pokalbiai buvo nuostabiai idomi. Tarytum imdavo į rankas bet kurį anų metų laikraštį ir skaitydavo savąją kūrybą, nors apie savo darbą nemėgo girtis, plačiau kalbėti. Tik, atrodo, norėdavo pagyventi praeities gyvenimu ir lyg visa tai norėjo pakartoti svetimaishaliais eidamas, kad laiko dulkes neužneštų tų pėdų, kurias jis įmynė į lietuviškosios spaudos keilius.

Su Albinu žygiuodavome Michigano pakrantėmis besizvalgydami ir čia vykstantį nerūpestingą gyvenimą, tačiau jo veide galėjai išskaityti gliai slypinčią paslaptį.

(Nukelta į 5 psl.)

APIE FOTO ARCHYVĄ, NAUJUS FILMUS, MENO PARODAS SKAIDRĖMIS IR FOTO PARODAS

Vytauto Kasniūno pasikalbėjimas su kun. Algimantu Keziu, S. J.

Prieš kurį laiką teko lankyti Lietuvių Foto Archyvo įstaigoje (taip ją turėtumėte vadinti, bet tikrumoje ji atskirų patalpų dar kol kas neturi ir yra prisiglaudusi Archyvo įkūrėjo kun. Kezio kambaryje).

-- Kunige, kiek dabar archyve yra surinkta fotografijų ir kaip visatvarka medžiaga yra sutvarkyta?

-- Dažnas užsėda į archyvą, ar, geriau pasakius, pas archyvo vedėją, vienu ar kitu reikalu, ieškodamas iliustracinės medžiagos žurnalui, knygai ar leidiniui -- ir ne kartą nusivilia nieko neradęs, kas jam reikalinga. Reikia nepamiršti, kad Lietuvių Foto Archyvas yra dar jau-

nas. Pati mintis steigti tokią archyvą kilo visai neseniai prieš dvejus metus, o jo oficialus atidarymas įvyko vos prieš metus Jaunimo Centre Chicagoje. Tai ką gi per vienerius metus galima buvo Archyvui surinkti? Tai, ką dabar turime joda -- balta negatyvuose, yra tik pati pradžia. Ji yra kukli, bet žingsnis po žingsnio žengiam į priekį, beveik kasdien praturtėdami nauju įnašu. Iki šiol yra surinkta apie 1,000 negatyvų apie lietuvių gyvenimą Amerikoje ir kituose kraštuose. Negatyvai laikomi specialiuose vokuose ant kurių surašoma įvykių liečianti metrika: kas, kada, kur, ir t.t. Šalia vokų, kuriuose laikomi negatyvai, yra užvestos dvi kartotekos -- viena vardynui, pagal kurią galima rasti norimo asmens nuotrauką ir vietovių kartoteka, pagal kurią galima orientuotis, kiek ir kokios medžiagos turime apie atskiras lietuvių kolonijas, pvz., lietuviai Vokietijoje, Urugvajuje, su smulkesniais padaliniais.

-- Ar turite negatyvų iš senesnių laikų, iš Nepriklausomybės metų?

-- Taip. Neseniai fotografas Vytautas Augustinas atsiuntė archyvu dalį savo negatyvų apie Liet. Kariuomenę -- Liet. Kar. žygis į Vilnių, Gaižūnų poligono vaizdai, šauliai, lietuvių sporto olimpiada, skautų tautinė stovykla, ir kt.

-- Kas gali naudotis turima archyvo medžiaga?

-- Medžiaga gali naudotis kiekvienas, kam jos reikia. Bet šiuo metu platesniam visuomenės naudojimui neturime gerų sąlygų. Tikimės,

kad praplėstame Jaunimo Centro pastate bus paskirtas kambarys ir Lietuvių Foto Archyvu, kuriame bus galima padaryti mūsų medžiagą dar prieinamesne visuomenei.

-- Nuotraukų surinkimas, perfilmavimas, sudėjimas į katalogus, juk atima daug laiko ir sudaro nemažai išlaidų? Ar turite didelį talkininkų štabą?

-- Nuotraukų tvarkymui jokio štabo nėra ir kol kas nereikia. Finansų irgi nėra.

-- Norėčiau į archyvą pasiųsti nuotraukų iš savo rinkinio. Kas jus domina ir kokias nuotraukas archyvu reikia siųsti?

-- Pirmoje vietoje reikia negatyvų, bet jų neturint, mums įdomios visos istorinės nuotraukos iš kurių galima padaryti kopijas. Renkame žymesnių žmonių portretus, įvykių, vietovių nuotraukas ir t.t. Labai svarbu surašyti visas žinias, nes be jų nuotrauka praranda daug reikšmės.

-- Teko spaudoje skaityti, vėliau ir pačiam matyti, jūsų naujai pagamintą filmą apie poetą kan. Mykolą Vaitkų. Reikia pasakyti, kad filmas labai

Kun. Algimantas Kezys, S.J. savo kambary turi ir fotografijų archyvą... Mariaus Kasniūno nuotrauka

įdomus, meniškas, gražus įamžinimas mūsų žymiojo poeto ir rašytojo. Tos kelios minutės, praleistos bežiūrint filmą, buvo lyg pasaka, susitikimas, pabendravimas su mūsų visų numylėtu kūrėju. Galėtumėte ką nors daugiau pasakyti apie šį filmą ir apskritai apie naujus užsimojimus šioje srityje.

-- Filmo vardas yra "Dvylika". Tai apie 12 meno, politikos ir visuomeninio darbo veikėjų. Jau susuktas filmas apie Mykolą Vaitkų ir V. Sidzikauską. Numatome sukurti filmus apie prof. Juozą Žilėvičių, Leonardą Šimutį, Juozą Bačiūną ir Adomą Galdiką.

-- Tokie filmai, padaryti iš mūsų žymiųjų žmonių gyvenimo, ypatingai rašytojų, poetų, būtų labai vaizdinga ir monė lituanistinėms mokykloms. O kaip su talka? Iš kur numatomos lėšos šiam labai reikšmingam užsimojimui?

-- Talka sudaryta iš Birutės Pukelevičiūtės-režisūra, Jono Ralio - garsas, ir aš pats prie kameros. Pirmajam filmo fragmentui susukti pagrindą davė Jurgis Janušaitis surinkęs iš savo bendradarbių ir pažįstamų virš 500 dol. Sekantiems filmams aukų dar neturime. Bet norėtume prašyti, kad prie šio darbo prisidėtų organizacijos, ypač tos, kurios norėtų ir galėtų prisidėti

prie savo gerbiamo asmens įamžinimo filme. Jau esame kreipęsi į R. Katalikų Susivienijimą Amerikoje, kad jie būtų L. Šimučio filmo finansuotojais, Adomu Galdiku turėtų susidomėti dailininkų sąjunga. Nepamirškime, kad šį rudenį jis švenčia savo amžiaus 75 metų sukaktį. Norėtume susukti filmą apie prelatą kun. Mykolą Krupavičių. Čia reiktų kreiptis į Krikščionis Demokratus. Sukant filmą apie Pijų Gri-gaitį gal pačios "Naujie-nos" galėtų paremti.

-- Jaunimo Centre daug kartų buvo suorganizuotos foto skaidrų parodos. Kas padaryta šio-

(Nukelta i 6 psl.)

Be Albino Valentino...

(Atkelta iš 4 psl.)

Albinas jos niekada nepasakė. Jis nesiskundė savuoju gyvenimu ir kolegų tarpe sušvisdavo lyg nerūpestingų dienų kūdikis. Tai žmogaus didžioji dorybė nekalbėti apie vargus, jais nevarginti kitų, bet į gyvenimą nešti vis ką nors naujo, šviesaus. Albinas tai darė eidamas gana sunkiu ir nedėkingu tremties keliu.

Ir vėl į Union Pier sugrįžo vasara. Vasara graži ir kupina gyvenimo. Tik į "Gintaro" pamėgtą karaliją nebesu grįžo mūsų mielas Albinas Valentinas.

Vėl dega laužai, skamba juokas, bet nebegirdime Albino kalbančio iš Pekliškųjų knygų. Paežerėje krikštauja vaikai, ramiai banguoja Michiganas, ilsisi vasarotojai, smėlyje lieka imintų pėdos...

Mykolas Vaitkus

VYDŪNAS

(Iš knygos "Nepriklausomybės Saulėj")

(2)

Pietūs nebuvo šnekūs. Nors Čiurlionienė ir stengėsi kurstyti šneką, nors ir Vaizgantas nevaizgantiškai nedrąsiai bandė jubiliatą kalbinti, šis atsiliepdavo vien asketiškai trumpai, ir vėl tylos angelai skraidė viršum mūsų nuodėmingų galvų. Baigiantis valgymai, reikia prakalbų. Rodos, vienas Jakštas mūsų vardu tekalbėjo. Visai nenorom jis ką tik neišprovokavo susirėmimo: norėjo geraširdis pasakyti Vydūnui koki malonų dalyką, tad ir pareiškė, jog mes jį gerbiame ir branginam, tarp kita ko, ir dėl to, kad jis -- tokia graži išimtis tarp mažlietuvių, kurie, girdi, tiek maža tautinio jautimo beturi bei savigarbos -- jie taip buvę pripratę lankstyti prieš savo viešpatį kaizerį ir jį garbinti!

Žiūriu -- Vydūnas švelniai šypso, tyli. Kai Jakštas savo prakalbą pabaigė, Mažosios Lietuvos patriarkas bei pranašas iš lėto stojos ir, maždaug, taip prabilo: Nuoširdžiai Jum, pone pralote, dėkui už tokius man palankius žodelius, nors aš jų maža teesu užsipelnęs. Tik su vienu dalyku ypačiai negalėčiau sutikti: Tamsta papeikė mano bendratautiečius mažlietuvius, kad taip gerbę ir garbinę savo kaizerį ir buvę jam tokie paklusnūs. Man rodos, kad juos už tai privalome ne peikt, o girti: jie gerbė kaizerį ne tokį, koks jis tikrovėje buvo ir kokio mes nemėgstame; jie jį gerbė, kaip didelį tautos ir

valstybės valdovą, išmintingą, teisingą ir galingą, kaip didį tėvą, gerą, mylintį savo žmones. Ar nebūtų gera ir jums, didlietuviams, turėti tokį kilnų autoritetą, kurį galėtumėt gerbti, kuriam norėtumėt nusilenkti, kurį verta būtų mylėti?

Susimąstęs išklaušė Jakštas tuos didžiojo patrioto žodžius ir, valandėlę patylėjęs, atsistojo ir sako Vydūnui: Ačiū, kad man akis atmerkėte. Dabar jus, Mažosios Lietuvos brolius, suprantu ir pagerbiu.

Po pokylio davėmės nufotografuojami. Išskyrus Tumą, kuris švietė kaip mėnulis, rankutes ant pilviuko sunėręs; išskyrus Krėvę ir Biržišką, kur atrodė visai natūraliai; išskyrus ir patį Vydūną, nu-galėtojiškai susinėrusį rankas ant įdubusios krūtinės ir, kaip po laimėto mūšio, agniai beveizdinti priekin -- mes kiti atrodėm kaip musę kandę (išskyrus gal dar Girą, kur įkvėptai kažkur žiūrėjo į ne per aukštas palubes); tasgatės, mes visi kiti atrodėm kaip musę kandę, nes nekas geresnio mum atsitiko: tie vydūniški valgiai! Dar ten tebesant, jie jau buvo pradėję kelti mummyse, kaip čia pasakius, gal sąmyšį ar ką?

Gaila, į savo šeštadienio posėdį Vydūno nepakvietėm. O gal Čiurlionienė ir kvietė, tik jis, su-kaktuvinių iškilmų tampomas, neturėjo laiko. Net gal neturėjo nei jėgų: per mūsų jam suruoštąjį banketą, o ir šiaip jau, kur jį tekdavo matyt, jis vis man atrodydavo kaip "mūkelė", toks be galo paliejęs, visai tartum bekūnis. Gal ir jam jo vegetariškas kraštutinis nėjo į kūną nei į sveikatą. Pasakysit: o vis tiek jis taip ilgai gyveno, tad jo režimas buvo vykęs. Kažin? Gal, prisilaikydamas normalaus režimo, jis būtų ir ilgiau pagyvenęs.

Čia turiu prisipažinti: gavau ano pokylio nuotrauką -- ji tatau man padėjo taip tiksliai atpa-

koti dalyvių išvaizdą bei nuotaiką. O tą nuotaiką satyrikas Bičiūnas išreiškė maždaug šiaip: o vis tiek stiklas gero konjako būtų buvęs ne pro šalį!

Po pirmojo Didžiojo karo, Lietuvai atgavus Klaipėdos kraštą, Vydūnas kurį laiką darbavosi Didžiojoje Lietuvoje, mokytojavo Telšių gimnazijoje. Paskiau grįžo į savo Tilžę. Vokietijoje valdžią paėmus naciams, mūsų didysis patriotas gavo nemaža nuo jų kentėt. O kai karo galop bolševikai ėmė stumti į Rytprūsius, jis pasišalinęs į tremtį, Vakarų link. Ten garbingas senelis tyliai ir ramiai išgyveno dar 10 metų. Nebeapaštalavo. Tik, progai pasitaikius, atsiliepdavo gyvu žodžiu. Nei žymesnių dalykų nebeparašė. Tik ar ne šiuo metu išvertė lietuviškai indų sanskrito palaimintąją giesmę Bhagavad Gita. Tą vertimą išleido Detmolde 1947 metais Lietuvių Skautų Brolijos Vadija Vydūno bičiulių lėšomis. Tačiau tas mūsų didysis Vyras paliko mum iš gausingos savo praeities eilę veikalų, kurių vertė nesens. Tiesa, jie lietuvių tarpe nebuvo populiarūs. Ar Vydūnas per toli buvo nuo mūsų nužygiavęs į priekį, ar mes per vėlai glimėm ir buvom dar neužaugos, kai jis kūrė? Beje, man teko aptikti po pirmojo Didžiojo karo viename lenkų leidiny nuomonę, kad mes dar neįstengiamė įvertinti to didžiojo savo rašytojo, kadangi dar nesame iki jo priaugę. Miela, kad bent kai kas švėtimųjų jį taip aukštai vertina. Ano lenkų rašytojo pavardė buvau tyčia gerai išsidėjęs. Bet ilgainiui užmiršau. Buvo panaši į Niemojewski. Bet ne, tai buvo kitas.

Mirė Vydūnas 1954 metais, bene tame pat Detmolde. Mirė savo mirtim, kaip patriarkas - išpažinėjas, o ne kankinys, kaip kad antras didis Mažosios Lietuvos patriotas Vilius Jagomastas, Vilniuje nacių nužudytas.

KARAS VIETNAME BAIGSIS 1969 METAIS

Vartydamas senų laikraščių iškarpas, užtikau "The Boston Sunday Globe" 1966 m. rugsėjo 10 dienos iškarpą, kur kaip tik kalbama apie šiuos metus.

Ten rašoma, kad prezidentas Johnsonas 1968 metais nebus perrinktas. Vietnamo karas baigsis 1969 metais su galutine Amerikos pergale. 1970 metais atominiiais ginklais bus sunaikinta Azija, kai Sovietų Rusija susikibs su komunistine Kinija dėl Mongolijos ir rytinio Sibiro. Pranašystė dėl Artimųjų Rytų tamsi. Egipto prezidentas Nasseris bus nužudytas 1968 metais, Izraelio su arabais karas atsinaujinsias 1969 m. Tas karas, po abiejų pusių didelių nuostolių, baigsis kompromisu. 1970 metais žemės drebėjimai sunaikinsią Siriją, Libaną, Jordaną ir veik visą Izraelį.

Tos pranašystės esančios tik keturių metų laikotarpiui. Pranašautojas yra prof. Georges Harrar, pasaulio visuotinai pripažintas vienintelis "magician", buvęs Maroko karaliaus slapto patarėju. Tel Aviv priemiesty Holo, kur jis gyvena, jo buto sienos dekoruotos Maroko karaliaus, ministrų ir kitų didikų pasirašytais portretais.

Jo "aiškiaregio" karjera prasidėjusi jam būnant 14 metų. Jo tėvas miręs širdies smūgiu ir buvo laidojamas Rabate, Maroke, žydų kapinėse. Karstas jau buvęs nuleistas į duobę ir rabinas kalbėjo paskutines maldas kai staiga George išokęs į duobę ir plikomis rankomis stengėsi atidaryti karstą. Pirmą negu žmonės susigaudę kas vyksta, jie duobėje pamatę atdarą karstą, kuriame sėdėjo jo tėvas. "Numirėlis" trynęs akis ir žiūrėjęs į išsigandusius duobkasių, kurie metę kastuvus pabėgo. Mirties pažymėjimas buvęs pasirašytas daktaro, kad mirtis įvykusi nuo apopleksijos, kurios metu ištikęs širdies smūgis. Nustebusiam rabinui George pasakojęs, kad vizijoje jis matęs savo tėvą, kuris maldavęs nelaidoti jo gyvo. Po to jo tėvas Moses Harrar, dar laimingai gyvenęs 30 metų.

Žydų bendruomenė Rabate padėjusi jaunam George baigti studijas Sorbonos universitete Paryžiuje. Baigęs studijas jis vėl grįžęs į Maroką ir gyvenęs kaip atsiskyrėlis, miegodamas dykumoje ant smėlio arkietų uolų. Jis padėdavęs žmonėms uolose su rasti vandens šaltinius, naftos laukus ar net brangius mineralus. Piniigais, kuriuos iš to užsidirbęs pasistatęs privačią kliniką. Gydydavęs tik tokius ligonis, kurie buvę beviltiški ir kuriems daktarai atsisakydavę padėti.

Vasaros pabaigai visi į New Yorką!

1968 m. rugpiūčio mėn. 30, 31 dienomis ir rugsėjo mėn. 1 ir 2 dienomis

STATLER - HILTON 32 & 33 St., New Yorke

ŠAUKIAMAS

PASaulio LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS III SEIMAS

Programoje:

SEIMO POSĖDŽIAI

Pirmasis seimo atidaromasis posėdis, rugpiūčio 30, 9 val. ryto — Schuyler room.

Iškilmingas seimo posėdis, rugsėjo 1, 3 val. popiet — Schuyler room.

SEIMO BANKETAS

Rugpiūčio 31, 8 val. vakaro STATLER-HILTON, Terrace Ballroom. Baliaus puota. Žymūs svečiai amerikiečiai, Miss Lithuania finalisčių pristatymas, vainikavimas ir dovanų įteikimas, ŠOKIAI. Groja Joe Thomas orkestras (vakariniai rūbai). BILIJETAI: \$12.50; jaunimui — studentams tik į banketo šokius 10 val. vakaro \$3.00. Užsakymai į banketą priimami iki rugpiūčio 26 d.

IŠKILMINGOS SEIMO PAMALDOS

ŠV. PATRIKO katedroje, rugsėjo mėn. 1 dieną, 10 val. ryto, Fifth Avenue, New Yorke. Šv. Mišias aukoja vysk. Vincentas Brizgys; pamokslą sako Tėvas Gediminas Kijauskas, S.J.

JAUNIMO MOTORKADA

Antikomunistinė demonstracija. Šūkis LAISVĖS LIETUVAI! Motorkados sutikimas: Flushing Meadows Park, N.Y. STATE PARK, Queens — rugpiūčio 31, 3 val. popiet. Visi dalyvaukime drauge su jaunimu — nepalikime jo vieno, mes gi tariame: jis mūsų ateitis!

FUTBOLO RUNGTYNES

Rugpiūčio 31, tuoj po jaunimo motorkados sutikimo, KISSENA PARK aikštėje. Rungtynės tarp svečių iš Chicagos LFK Lithuanica ir LAK (Lietuvių Atletų klubas) komandų — vyrų ir jaunių. Kviečiame valandėlei staptelti grynai ore ir pasekti rungtynes. Paremkime sportuojantį jaunimą!

MENO KŪRINIŲ (skaidrėse) PARODA

Rugsėjo mėn. 1 d., nuo 4:30 iki 6:30 val. popiet, PENNTOP SOUTH ROOM, Statler-Hilton, New York.

LITERATŪROS IR KAMERINĖS MUZIKOS VAKARAS

Dalyvauja lietuvių rašytojai ir kamerinės muzikos ansamblis iš Bostono, vadovas Iz. Vasyliūnas. Programoje: poezija, proza ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Vakaro pradžia: 7:30, rugpiūčio 30 d. STATLER-HILTON, Schuyler room. Po programos šokiai, Miss Lithuania rinkimai. Groja Joe Thomas orkestras. Bilieto kaina \$3.

DIDYSIS SEIMO KONCERTAS

LINCOLN CENTER — Philharmonic Hall, New York, rugsėjo 1, 8 val. vakaro. SIMFONINĖ MUZIKA: Banaičio, Gaidelio, Kačinskio ir Jakūbėno kūriniai. Pirmą kartą išpildomi. Solistai: Stankaitytė, Baras ir Vaznelis. Simfoniniam orkestrui diriguoja prof. Vyt. Marijošius. ČIURLIONIO ANSAMBLIS iš Clevelando — vadovas muz. Alf. Mikulskis, kanklių orkestro vadovė Onos Mikulskienė, solistai: Roma Mastienė, Irena Grigaliūnaitė, Algimantas Grigas. Ansamblis pilname sąstato — chorai, kanklės, liaud. instrumentai. Specialiai III Seimui paruošta programa. Bilietai: 4, 5, 6, 8, 10 ir 12 dol.

Ekskursija laivu apie New Yorką

Laivas išplaukia rugsėjo 2 d. iš Batery Park 10 val. ryto; grįžta 5 val. vakaro. Ekskursijos laivas priplauks prie Laisvės statulos. Bus padėtas vainikas — speciali programa ir ceremonijos. Laive šokiai, alus ir užkandžiai. Bilieto kaina už viską: \$5.00.

NUOŠIRDŽIAI Kviečiame VISUS VISUR DALYVAUTI. PADEMONSTRUOKIME LIETUVIŠKĄJĮ RYZTĄ IR SUTARIMĄ!

Bilietai gaunami:

VISUS PARENGIMUS:

Ant. Reventas — 87-66 95th Street, Woodhaven, N.Y. 11421 tel. (212) 441-9725

TIK Į BANKETĄ:

M. Kregždienė — 104-28 89th Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 847-6475

L. Sperauskienė — 307 W 30th Street, New York, N.Y. 10001, (212) CH 4-2642

Bilietai į parengimus dar gaunami:

Juozas Andriūšis / Insurance - Real Estate — 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, tel. (212) VI 7-4477

Vitas Gerulaitis / Insurance - Real Estate - Travel — 94-10 Jamaica Avenue Woodhaven, N.Y. 11421, tel. (212) 847-5522

JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkėse pas platintojus: Bostone, Worcesteryje, Hartforde, Waterburyje, Elizabethe, Washington, Philadelphijoje ir Baltimorėje.

Į didįjį koncertą prie kasos — Lincoln Center, Philharmonic Hall nuo rugp. 5.

Siunčiu \$..... čekį
Prašau prisiųsti bilietų:

Į Seimo koncertą	☐ po \$.....; viso \$.....
Į Seimo banketą	☐ po \$.....; viso \$.....
Į Ekskursiją laivu	☐ po \$.....; viso \$.....
Į Literatūros ir Kamer. muzikos vakarą	☐ po \$.....; viso \$.....

Apie foto archyvą...

(Atkelta iš 5 psl.)

je srityje ir kokie yra nauji užsimojimai?

-- Iki šiol pašnekesiai buvo apie šių dailininkų kūrybą: dail. L. Ur-

tės ruošiamą trečiąją pasikesinimą savo gyvybei, pagal vizijos patarimą, išdalijęs savo turtą neturtingiems, išvyko į Italiją, o vėliau įsikūrė Tel Avive.

Izraely nėra vietos pranašams, bet jis sėkmingai pranašauja, tik nesuprantąs, kodėl jo tautiečiai nori būti akli ir neklausio jo pranašysčių.

Prezidentas Johnsonas nebekandidatuoja, o dėl kitų pranašysčių matysime vėliau.

P. Žičkus

bongą, Freiburgo Dailės Mokyklą, Rasutę Arbaitę; spalvota fotografija: Vyt. Augustino, Vyt. Valaičio ir Algirdo Grigaičio, seselės Mercėdės, Valeškos, Bronės Jameikienės, Jurgio Daugvilos ir kitų.

Buvo suorganizuotos kelios fotoparodos: bendra iš Lietuvių Foto Archyvo, Vyt. Maželio, Algirdo Grigaičio, Gerimanto Peniko, Kęstučio Izokačio.

Savo foto meno parodomis Algimantas Kezys yra pagarsėjęs JAV ir Kanadoje. Apie jo nuotraukas yra labai gražiai atsiliepę muziejų foto meno kuratoriai bei kritikai. Jo darbai puošia knygų viršelius, meniškus kalendorius bei

meno žurnalus.

-- Kiek iš viso foto parodų esate surengęs?

-- Jau netoli 30.

-- Kokius užsimojimus vykdate foto meno pasaulyje?

-- Šiuo metu pradėdame naują veiklos sritį: netrukus pradėsime leisti lietuvių dailininkų kūrybos skaidrių komplektus, kuriuos būtų galima platinti ne tik savųjų tarpe, bet ir įvairiose amerikiečių institucijose, bibliotekose, kolegijose, muziejuose ir t.t. Jau baigiamas ruošti ir netrukus pasirodys pirmasis toks komplektas -- tai seselės Mercėdės kūrybos pluoštas -- 40 skaidrių su komentarais. Stengiamės užpildyti spragą kuri iki šiol buvo labai jaučiama.

HELP WANTED MALE

MAINTENANCE FOREMAN PLASTICS

We are looking for a good assistant foreman of the No. 2 man who is qualified to move into the No. 1 spot in our maintenance dept.

This man should have a background in the maintenance of machinery and electro mechanical equipment. Prior experience in the maintenance of injection molding, die casting, or blow molding equipment would be very helpful.

This position offers an excellent opportunity for personal growth with a new and growing company.

Write, call or visit Director of Personnel

J. E. INDUSTRIAL MOLDING

Grant Park, Ill. 60940

815-465-2111

(86-88)

AIR-CONDITIONING & HEATING MECHANICS

Acquainted with chilled water and hot water piping installations; must have duct work and control wiring background; year round employment; only qualified persons should apply. Call 412-331-6700, or after 7 p.m. 563-5781.

(85-90)

• **Clevelando Akademikų Skautų Sąjūdis** rugpiūčio 23, 24 ir 25 dienomis ruošia būriavimo savaitgalį Pymatuning paežeryje. Programoje ruošiamas būriavimas, būrlaivių lenktynės, maudymasis, žaidimai, dainos, šokiai ir keletas įdomių paskaitėlių. Kviečiami visi akademikai bei vyresnieji skautai ir skautės. Šeštadienį, vakare bus laužas, į kurį kviečiamas Clevelando studentų jaunimas. Laukiame ir svečių iš kitų miestų skyrių — Pittsburgho, Columbus, Toronto, Detroito bei Chicagos.

Stovyklavietė yra pietinėje Pymatuning ežero srityje. Pravažiavus seną skautų-čių stovyklavietę, kairėje pusėje randama maža "American" gazo stotis. Pasukus į kairę reikia važiuoti maždaug 0.3 mylios ir pasukti vėl į kairę. Pravažiavus 0.8 mylios bus "group camping area", bei motorinių laivų uostelis. Bus iškabintos rodyklės į Akademikų stovyklavietę.

Laukiame gausaus suvažiavimo. Ad Meliorem.

• **Liucijonas Vitkauskas** mirė Clevelande ir palaidotas rugp. 14 Int. All Souls kapinėse, pamaldas už velionį atlaikius Naujosios parapijos bažnyčioje.

Velionis paliko žmoną Mariją, dukras L. Brizgienę, dr. E. Čeičienę Clevelande ir M. Verenauskienę Australijoje.

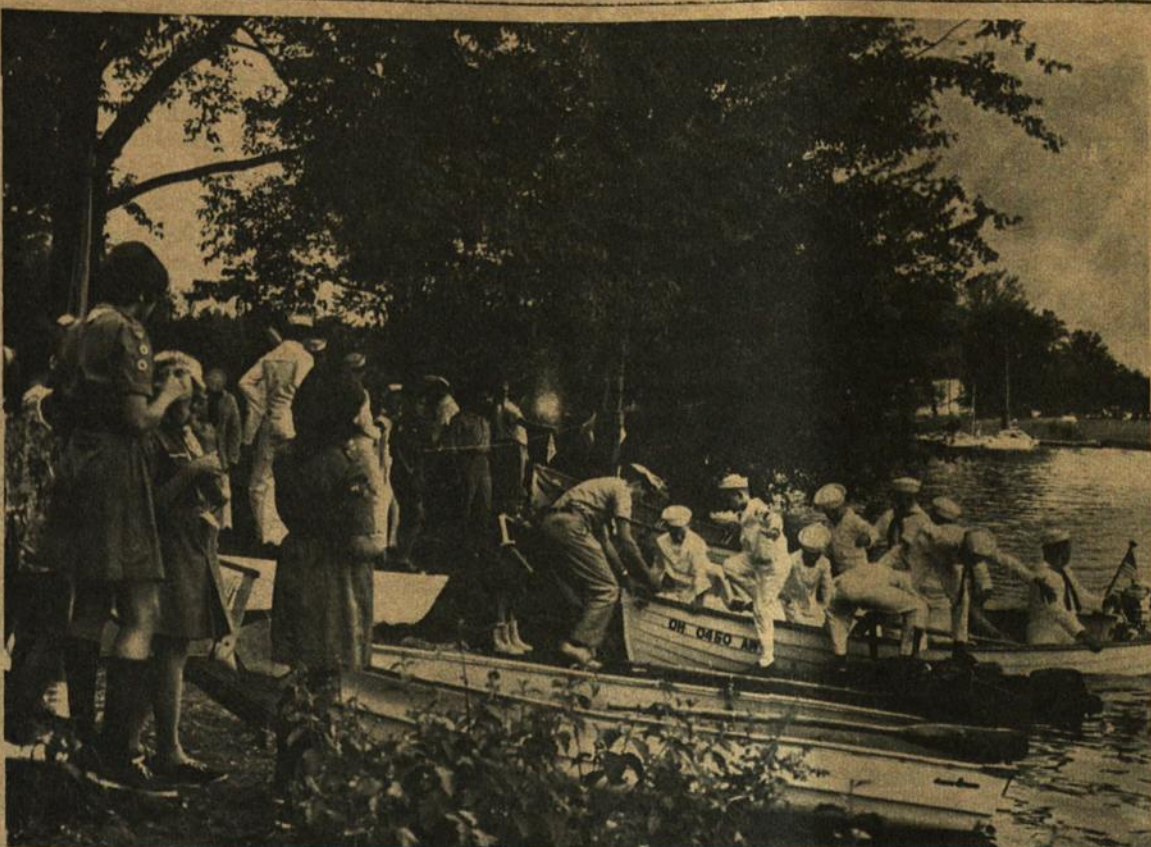
Kūnas buvo pašarvotas Jakubs & Son laidotuvių namuose, 936 E. 185 gt.

• **Balys Rėkus**, rugpiūčio 12-13 naktį, talkinęs Dirvos spausdinimo darbams, grįžtant į namus buvo užpultas 8 vaikėzų — juodžių ir gerokai sumuštas. Užpuolikai atėmė iš B. Rėkaus piniginių su dokumentais ir pinigais. Pranešus policijai, buvo gautas atsakymas, kad, girdi, "galėjo baigtis blogiau".

• **D.L.K. Birutės Draugijos** vasarinė išvyka įvyko sekmadienį, rugp. 11 d., pirmininkės Veronikos Nagevičienės "Rūta" viloje, prie Andover, Ohio. Su birutininkėmis dalyvavo ir jų vyrai ir vienas kitas svečias.

Sia proga į draugiją įsirašė keturios naujos narės: Ona Mikulskienė, Regina Nasvytienė, Danguolė Vadopalienė ir Nijolė von Kiparski. Programėlė pravesyta pirmininkės p. Nagevičienės baigta Lietuvos Himnu.

Birutiečių valdybą sudaro pirm. V. Nagevičienė, vicepirm. Izabelė Jonaitienė, sekretorė Milda Apanie-

Neringietės žiūri, kaip broliai jūrų skautai išplaukia į užsiėnimus. J. Carlos nuotrauka

Skautai akademikai pasiruošę buriuoti su dr. S. Mato burlaiviu. J. Carlos nuotrauka

JŪRŲ SKAUTAI STOVYKLAVO

L. J. S. Clevelando jūrų skautų stovykla, įvykusi

nė, išdininkė Pranė Bliumentalienė, kultūros reiklams V. Maciejauskienė.

• **SLA 136-os kuopos** narių susirinkimas kviečiamas rugpiūčio 18 d., 12 val., Lietuvių salėje.

Mokesčiai bus priimami nuo 11 val. 30 min.

Susirinkime numatomas pranešimas apie svarbesnius SLA seime priimtus sprendimus.

Susirinkime dalyvauti kviečiami ir svečiai.

IMONEI

reikalingos moterys, nuo 7-3:30 ir 3:30-12 val. vak.

Svarus, pastovus darbas. Įmonė randasi prie pat CTS Rapid stoties.

Kreiptis į
Apex Paper Box Co.
2716 E. 79 St.
(87-88)

MOTERIS

būtinai reikalinga gyventi kartu tvarkant ligonį. Yra laisvo laiko. Patrauklus atlyginimas!

Tel. CE 1-2581.
(87-90)

liepos 28 d. iki rugpiūčio 4 d., prie Pymatuning ežero, Pa. praėjo geru pasisekimu. Stovyklautojai pasinaudojo 9 įvairaus tipo laivais ir ne tik turėjo malonumo paplaukioti, bet kartu įgijo patyrimo savistoviai laivus valdyti. Jūrų skautai, kurie iki šiol dar savarankiškai nebūriavo, stovyklai baigiantis jau vaklė laivus ir tarpusavyje regatavo. Vair. P. Gaizutis į stovyklą buvo atsivežęs savo pačio statytą būrlaivį.

Šalia pamokų būrlaiviais ir išplaukimų, buvo suorganizuota iškylų ir išvykų. Jūrų skautai turėjo progos aplankyti vandens paukščių muziejų ir jų gyvenvietes. Ten pat atitvertoje ežero dalyje yra auginamos žuvis ir dėl jų gausumo ši vieta yra praminta "kur antys vaikšto ant žuvų nugarų". Nei vienas dar nebūvo matęs tiek daug žuvų vienoje vietoje.

Erdvus stovyklos rajonas buvo papuoštas lietuvišku rūpintojėliu, kopytėle ir vėliavų stiebu, aptvertu laivo denio pavidalu. Stovyklos užbaigimo dieną jūrų skautai dar pasipuošė įvairiaspalvėmis signalizacijos vėliavėlėmis. Tiek palapi-

nės, tiek pats rajonas sudarė tvarkingos ir švariai užlaikytos stovyklavietės vaizdą.

Rugpiūčio 3 d. į stovyklos užbaigiamąsias apeigas suvažiavo gausus būrys tėvėlių, sesių Neringiečių, brolių skautų ir svečių. Jūrų skautai apeigas pradėjo vainiko nuleidimu į ežerą žuvusiems jūrų skautams pagerbti. Apeigose dalyvavo Neringos tunto tuntininkė s. Kersnauskaitė ir s. M. Kižienė, kurias jūrų skautai pavežiojo baidarėmis. Vainiką paskandinę įgulos surikiavo laivus ir praslinko pro krantinę, kurioje buvo susibūrę svečiai.

Tvarkingai sugrįžę į krantinę, stovyklautojai netrukus susirikiavo žemės laivo deny. Iškilmių metu penki jūrų jaunieji ir vienas skautas davė įžodžius. Užbaigiamąjį žodį tarė "Klaipėdos" Junginio vadas j. s. Pr. Petraitis ir tėvų komiteto pirmininkas V. Čiurlionis. Sveikino tuntininkė Kersnauskaitė ir skautų akademikų vardu dr. S. Matas.

Vakarop, laužą uždegė s. Kersnauskaitė palydima j. s. Pr. Petraičio. Visų nuotaika pakilo kartu su liepsnomis. Tėveliai ir svečiai mieliai jungėsi prie dainų dainavimo, o šauniosios Neringietės prie jų pravedimo. M. Jokūbaitytė, S. Gedgau-

excitement '68!

OHIO FAIR
STATE FAIR
AUGUST 22-SEPTEMBER 2

Columbus, Ohio

PASILINKSMINIMAI NEMOKAMAI

ED AMES
Aug. 22, 23

GOLDDIGGERS
Aug. 22, 23, 24, 25

JOHNNY CARSON
Aug. 24, 25

BEE GEES
Aug. 26, 27

GEORGE KIRBY
Aug. 26, 27

ROGER MILLER
Aug. 26, 27

HARNESS RACING
Aug. 26, 27, 28

THE SMOTHERS BROTHERS COMEDY HOUR OR TWO
WITH JOHN HARTFORD AND SPECIAL GUEST **PAT PAULSEN**
Aug. 28, 29, 30

plius daug, daug daugiau!

Billy Maxted's Manhattan Jazz Band ■ Dave Merrifield Helicopter Acrobat ■ Harmonaires ■ Sinclair Dinoland ■ Queen of Queens ■ Appaloosa, Quarter and Pony Races ■ Horse and Tractor Pulling Contests

Midway Rides up to 50% Off until noon daily except Sats. & Suns.

Adults \$1.50 ■ Children Under 12 \$.25

(Children admitted free until noon daily except Sats. & Suns.)

Ample Parking ■ Off Interstate 71, Exit 17th Avenue

HURRICANE HELL DRIVERS
Aug. 29, 30, Sept. 1

7UP BALLOON RACE
Aug. 30

The JAMES BROWN Show
Aug. 31

AL HIRT
Sept. 1

ALLEN and ROSSI
Sept. 1, 2

BOB HOPE
Sept. 1, 2

JOHN DAVIDSON
Sept. 2

BUCKEYE "100"
Sept. 2

HORSE SHOW and CIRCUS
Daily

dienė ir R. Šilėnaitė pravedė po keletą dainų. J. Kazėnas suorganizavo akordeonistus ir pagrojo kelias smagias dainas ir tautinius šokius. Vienas iš jauniausių jūrų skautukų, E. Ki-

žys, paskaitė Meškiuką Rudnosiuoką, kurį tėveliai vėliau sudainavo. Laužas baigėsi Lietuva Brangi ir Ateina naktis. Programai užsibaičius visi buvo pavaisinti naktipiečiais.

"Palangos Uosto" vardo stovyklai, pavadintai pagal gražiausią Lietuvos pajūrio miestą, vadovavo j. ps. A. Andrašiūnas. Jam talkino s. M. Kižienė šeiminkaudama ir nuoširdžiai maitindama stovyklautojus. J. ps. D. Kižys sąžiningai tvarkė ūkio reikalus ir prisidėjo prie instruktavimo. J. s. Pr. Petraitis buvo stovyklos viršininko pavaduotojas ir instruktoriaus. V. j. s. Vl. Petukauskas ir bostoniškis v. v. K. Gruzdas instruktavo įgulas. (js)

PADEKA

Už sąžiningai ir nuoširdžiai eitas pareigas "Palangos Uosto" vardo jūrų skautų stovykloje,

s. M. Kižienei, j. s. Pr. Petraičiui, j. ps. D. Kižiui, v. v. K. Gruzdui ir v. j. s. Vl. Petukauskui reiškiu jūreivišką aciu.

Už atvežtas dovanas ir talkinimą stovykloje

p. Gruzdienei, p. Gaidžiūnams, p. Kripavičiams, s. Kersnauskaitėi, p. Kijauskams, p. Tatarūnams, p. Petraitienei, p. Stempužiams, p. Kazėnienei, p. Giedraičiams, p. Vėlyviams, p. Petkams ir dr. S. Matui, nuoširdžiai dėkoju.

P. Tatarūnui, dr. S. Matui ir v. j. s. Vl. Petukauskui už leidimą pasinaudoti jų pastatais stovykloje dėkoju.

J. ps. A. Andrašiūnas (Sk.)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

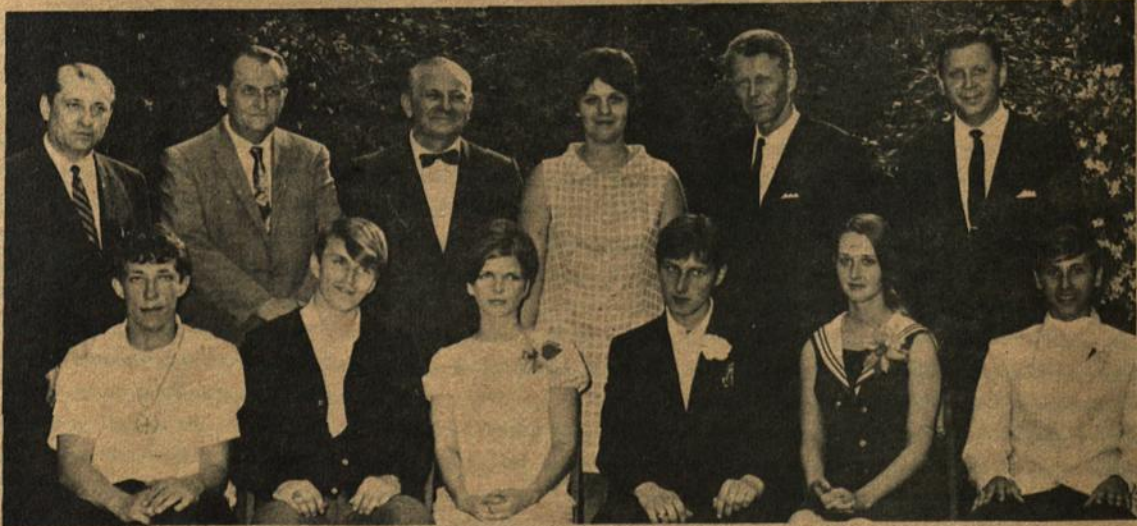
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Čiurlionio Ansamblio Tautinių Šokių grupės šokėjams, baigusiems šiais metais gimnaziją, tėvų komitetas suruošė išpildinę pagerbimą, į kurį atsilankė gausus būrys svečių bei organizacijų atstovų. Pirmoje eilėje, iš kairės abiturientai: E. Šiaškevičius, J. Degutis, R. Dautaitė, G. Mockus, G. Brazaitytė ir A. Karsokas (trūksta A. Petkaus). Antroje eilėje: LB I apyl. pirm. F. Eidintas, Pasaulio Liet. Gydymo draugijos pirm. dr. H. Brazaitis, Čiurlionio Ansamblio meno vadovas A. Mikulskis, tautinių šokių mokyt. N. Motiejūnienė, LB II apyl. pirm. K. Žiedonis ir Čiurlionio Ansamblio Taut. Šokių grupės vadovas M. Aukštuolis.

J. Carlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Juozas Bačiūnas, Amer. Liet. Tautinės S-gos garbės narys ir Pas. Liet. Bendr. valdybos pirmininkas, ir Teodoras Blinstrubas, Amerikos Liet. Tautinės S-gos pirmininkas ir JAV Liet. Bendr. Tarybos narys (PLB III seimo atstovas), š. m. rugpiūčio mėn. 10 ir 11 dd. Tabor Farmoje, Sodus, Mich., turėjo pasitarimus ir pasikalbėjimas ALT S-gos, Dirvos, PLB seimo ir k. reikalais.

Teodoras Blinstrubas priėmė Juozo Bačiūno kvietimą atvykti į Tabor Farmą ir minėtais reikalais čia pasikalbėti. Pasitarimai vyko sklandžiai, nuoširdžioje dvasioje ir buvo sėkmingi.

• Kr. Donelaičio mokykla Chicagoje prisiuntė Dirvai (per T. Bukavecką) 20 dol. auką. Mokyklos vadovybei už dėmesį spaudai dėkojame.

* POVILAS P. DARGIS SLA prezidentas ir ALT vicepirmininkas, palai-kydamas ryšį su demokratų partijos vadovybe, išsirūpino, kad rugpiūčio 23 d. ALT delegacija būtų priimta platformos ir rezoliucijų komisijos.

ALT delegacija iš pirm. inž. E. Bartkaus ir vicepirm. dr. P. Gri-gaičio tą dieną 3 val. p.p. Amfiteatro patalpose pristatys Lietuvos bylą.

DALYVAUKIME PLB SEIME!

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-tieji sukaktviniai metai eina jau prie pabaigos. Juos pradėjome su Kultūros Kongresu, baigsime su Teatro Festivaliu.

Šiuos jubiliejinus metus švenčiame su ryžtu, kad greičiau priartintus Lietuvos vergijos galą.

Laukiame III Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo. Seimo pasisiekimas priklausys nuo mūsų visų. Ką šiame jau esame padarę, ištesėkime iki galo, kad ir likusieji du įvykiai — Seimas ir Teatro Festivalis — praeitų kuo geriausiai.

Seimo rengėjai iš mūsų mažai ko tenori — prašo atvykti į seimą ir dalyvauti visuose jo veiksmuose. Kas negalėtų seime dalyvauti, tas tegu prisideda prie jo pasisiekimo savo pinigine auka. Seimas turi būti gausus dalyvių skaičiumi, prasmingas savo turiniu, nuta-

Jaunieji dainininkai!

Tradicinis Dirvos jaunųjų dainininkų konkursas šiais metais įvyks rugsėjo 28 d., Clevelande.

Dainininkai, norintieji šiame konkurse dalyvauti, kviečiami nesivėluoti ir iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti, pranešant balso rūši, kur mokosi dainavimo, tikslų adresą ir pridėti vieną fotografiją, ne mažesnę kaip atvirutės didumo, tinkančią laikraščiui.

Dainininkai turės padainuoti po tris savo pačių pasirinktas dainas. Viena iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys, kitos dvi gali būti ir svetimtaučių kūriniai. Dvi iš trijų dainų turi būti dainuojamos lietuviškai, o trečioji gali būti dainuojama ir originaline kalba. Visiems konkurso dalyviams bus parūpintas akomponiatorius, bet leidžiama turėti ir savo akomponiatorių.

Konkurse gali dalyvauti lietuvių kilmės moterys ir vyrai, ne vyresni kaip 28 metų amžiaus.

Konkurso laimėtoja m s skiriamos 3 premijos. Pirmoji — \$300.00, antroji — \$200.00 ir trečioji \$150.00.

rimais. To norime ir to siekiame mes visi. O rengėjai ir programos atlikėjai — jų yra kelios dešimtys — seimo reikalui paskyrė daugybę savo laisvo laiko valandų, dirba be jokio atlyginimo, kad tik seimas būtų įspūdingas. Todėl, miela tautietė ir mielas tautietis, išklausykime kvietimo ir skaitlingai dalyvaukime seime.

Kaip JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkas nuo širdžiai kviečiu visus į III Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą. Seimas vyks 1968 m. rugpiūčio 30-31 ir rugsėjo 1-2 dienomis New Yorke, Statler viešbutyje. Iki pasimatymo seimo parengimuose —

Juozas Kapočius

NEW YORK

PRIEŠSEIMINĖS DISKUSIJOS SU VISUOMENE

Ryšium su įvykstančiu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimu Darbo Dienos savaitgalį New Yorke, JAV LB New Yorko Apygardos

Adv. ANTANAS OLIS

• Gerb. Dirvos skaitytojus atsiprašome, kad praeitoji (86 nr.) laida dėl techniško spausdinimo mašinos klaidų atspausdinta su defektais.

Valdyba, susipažinimui su New Yorką atstovaujančiais seimo atstovais bei jų pažiurom, rengia viešas diskusijas.

Šio reto pobūdžio diskusijos įvyks šį sekmadienį, rugpiūčio 18, 6 val. vak. Maspetho Lietuvių parapišios salėje, Maspeth, N. Y.

Visuomenė turės progą tiesioginiai su seimo atstovais pasidalinti mintimis visais opiais lietuvių bendruomenės reikalais, pagvil-denti bei padiskutuoti numatomus kelti ar keltinus seime klausimus ir išreikšti savo nuomonę ar pageidavimus atstovams dėl gairių ateities veiklai sustiprinti bei išplėsti.

New Yorką šiame seime atstovauja tik JAV LB Tarybos nariai — dr. Algirdas Budreckis, ekon. Romas Kezys, inž. Kęstutis Miklas, dr. Bronius Nemickas ir dr. Bronius Radzivanas.

Šių viešų diskusijų moderatorium bus LB New Yorko Apygardos pirm. Aleksandras Vakselis, seimui rengti komiteto vykdomasis vicepirmininkas.

Tikimasi, kad vietos plačioji visuomenė ir lietuvių spaudos atstovai, suprasdami seimo reikšmę ir svarbą, bus skaitlingi šiame susirinkime, aktyviai dalyvaus visose diskusijose ir padarys konkrečius pasiūlymus, kuriais seimo atstovai galėtų remtis atstovaujant New Yorko lietuvių poziciją PLB seime.

DETROIT

DETROITO GRAŽUOLĖ I MISS LITHUANIA KONKURSA

Detroito LB apylinkės jaunimo sekcija, pasitarusi su jaunimo organizacijų atstovais, nutarė pasiūsti į Miss Lithuania rinkimus bent vieną savo atstovę ir paremti finansiniai jos kelionę. Rinkimai įvyks rugpiūčio 31 d. New Yorke Pasaulio LB seimo metu.

Rugpiūčio 16 d. (penktadienį), 7:30 val. Dearborn Routh Center patalpose (15801 Michigan) ruošiamą arbatėlę, kurioje bus pristatomos Detroito apylinkės kandidatės ir atrenkamos atstovės į Miss Lithuania.

• Detroito lituanistinė "Aušros" mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo mėn. 7 d. Mokiniai registruojasi NERINGOJE, 1910 25th St. Telef.: 825-9754.

ANTANO OLIO AKADEMIJA CHICAGOJE

Minint Antano Olio mirties 10 m. sukaktį, ALT S-gos Chicago skyrius rengia minėjimo akademiją, rugpiūčio 24 d., šeštadienį, Jaunimo Namų didžiojoje salėje. Pradžią 8 v.v. Įėjimas nemokamas.

Akademijos programoj:

Adv. Antanas Lapinskas apibūdins Antano Olio asmenį ir veiklą;

Dainininkė Dalia Zakaraitė, neseniai laimėjusi Margučio dainų varžybas, padainuos solo;

Komp. — režisorius Darius Lapinskas akomponuos solistei ir vadovaus kitai meninei programai.

Maloniai kviečiama lietuviškoji visuomenė akademijoje dalyvauti.

ALTS Chicago sk. valdyba

Europos lietuvių jaunimo suvažiavimo dalyviai pašnekėsio metu Vasario 16 gimnazijos sodelyje, V. Brazaičio nuotrauka

EUROPOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Liepos 28 — rugpiūčio 1 d. Vasario 16 gimnazijos sodyboje, Vokietijoje, buvo susirinkę virš 50 lietuvių jaunuolių iš Vokietijos, Anglijos, Italijos, Šveicarijos, Australijos ir JAV. Suvažiavimą organizavo Vokietijos lietuvių jaunimo sekcija, kurios pirmininkas kun. V. Damijonaitis pasveikino dalyvius ir apie 10 svečių.

Paskaitas skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius apie lietuviškojo jaunimo problemas Vakaruose, Lietuvos

atstovybės Vatikane sekretorius Stasys Lozoraitis jr. apie Lietuvos jaunimo rūpesčius ir padėtį ir salezietis diakonas Jonas H. Sulcas apie bendrąsias maištaujančiojo jaunimo problemas. Religiniams pokalbiams vadovavo evangelikų kunigas J. Urdzė ir katalikų diakonas J. Sulcas.

Studijinės suvažiavimo dalies moderatorium buvo kun. Bronius Liubinas, kuris vadovavo ir diskusijoms. Vakaraus buvo linksminama. V. Brazaitis parodė savo susuktą filmą iš Jaunimo kongreso Chicagoje, K. Brazaitienė pravedė dainų vakarą, M. Landas — linksmavakarį. Kitu laiku sportuota, ypač maudyta, nes buvo gražus oras.

Dalyviai reiškė pageidavimą, kad sekančiais me-

tais toks suvažiavimas už-truktų ištisą savaitę. ELI

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE EXPERIENCED MACHINERY REPAIRMEN

Must have complete experience in welding & burning.

Steady, overtime & all fringe benefits. Good working conditions.

Apply at

PREMIER STEEL CO. 6837 Wyoming Dearborn, Mich.

(84-93)

WANTED JOURNEYMEN ENGINE LATHE OPERATORS MILL OPERATORS

We offer interesting work in machine tooling. Good wages and excellent benefits for journeymen or men with 10 years experience. Write, phone or come in.

MICROMATIC HONE CORP.

8100 Schoolcraft, Detroit WE-3-7835 An equal opportunity employer (85-86)

Lathe and mill operators. Night shift, 58 hour week.

GEAR CRAFT Inc. 23349 Dequindre

Hazel Park, Mich.

(313) 564-5923

(84-90)

Malonų Dirvos bendradarbi

JUOŽA BUBELI

jo broliui mirus, nuoširdžiai užjaučia

Dirvos Redakcija

Tauriam lietuviui. Lietuvos laisvės kovotojui, Sibiro kankiniui, mielam broliui PRANUI Lietuvoje mirus,

JUOZUI BUBELIUI

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Vincentas ir Aleksandra
G r u z d ž i a i